

YOUNG DIGITAL LEADERS

Romania Curriculum 2019

Cuprins

- 1 Ce este Young Digital Leaders?
- 2 Prezentare generală a curriculum-ului Young Digital Leaders
- 7 Concepte

Sesiunea 1 — Consumatori critici

- 18 Descoperă știrile false!
- 19 Realitate sau Ficțiune?
- 20 Care este povestea?
- 22 Verifică-ți fluxul de știri!

Sesiunea 2 — Cetățeni rezilienți

- 25 Preluarea conducerii școlii
- 28 Narațiuni cu stereotipuri
- 29 Plenară

Sesiunea 3 — Comunicatori eficienți

- 32 Cum și de ce?
- 34 Care este diferența?
- 37 Ai grijă la ton!
- 39 Plenară

Sesiunea 4 — Experți în drepturi

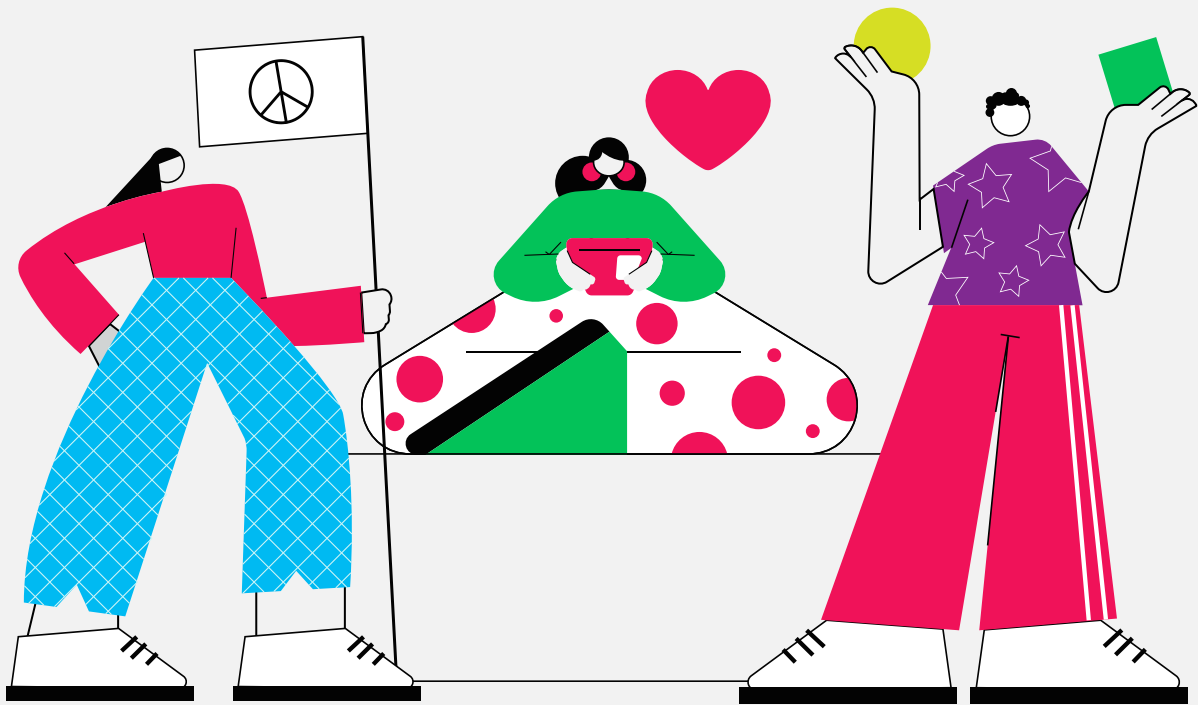

- 42 Ce este consimțământul?
- 43 Cunoaște-ți drepturile!
- 43 Preia controlul asupra consimțământului tău!
- 44 Discursul instigator la ură și libera exprimare
- 45 Răspunsuri

Sesiunea 5 — Lideri digitali

- 49 Puterea tinerilor
- 51 Treci la acțiune!
- 52 Plenară

- 53 Anexe

Ce este Young Digital Leaders?

La Institutul pentru Dialog Strategic (ISD), credem că pentru a crea comunități distractive, pozitive și vibrante online, tinerii trebuie să învețe să ia atitudine, nu să fie spectatori. Vrem să echipăm tinerii cu abilitățile de care au nevoie pentru a face alegerile corecte online. Aceasta înseamnă a învăța cum să fie lideri digitali, nu doar simpli utilizatori ai rețelelor de socializare - să distingă informațiile reale de dezinformarea online, să răspundă la discursul instigator la ură și să exerseze eficient libera exprimare, să își cunoască drepturile online și să utilizeze o gamă de instrumente digitale disponibile pentru a influența schimbări pozitive.

Young Digital Leaders este un program la nivel european, dezvoltat de către Institutul pentru Dialog Strategic (ISD), ce are ca scop împuternicirea tinerilor dincolo de clasă, prin intermediul cetățeniei digitale, al gândirii critice și al alfabetizării media, astfel încât aceștia să poată deveni lideri digitali responsabili.

Curriculum-ul — Young Digital Leaders

Curriculum-ul Young Digital Leaders include cinci sesiuni adresate tinerilor cu vârste cuprinse între 12 și 15 ani. În conformitate cu definiția cetățeniei digitale a Consiliului Europei, curriculum-ul își propune să sprijine elevii:

- *Să fie mai critici în consumul lor de informații online,*
- *Să fie mai eficienți în comunicarea lor online,*
- *Să fie experți în drepturile, responsabilitățile și oportunitățile online, ale lor și ale altor persoane.*

Pentru a atinge aceste obiective, curriculum-ul oferă planuri de lecție și îndrumări pentru cinci sesiuni: **Consumatori critici, Cetățeni rezilienți, Comunicatori eficienți, Experți în drepturi și Lideri digitali.** În cadrul acestor cinci sesiuni, elevii își vor dezvolta cunoștințele despre concepte cheie, abilitățile de care au nevoie pentru a identifica prejudicii online, comportamentele necesare pentru a interacționa respectuos, și atitudinile indispensabile pentru a juca un rol pozitiv în comunitatea online.

Sesiunile pot fi adaptate în funcție de necesități de către profesori și reprezintă o modalitate amuzantă, inovatoare și atrăgătoare de a ajuta tinerii să învețe despre cetățenia digitală și spiritul de lider din mediul online. Acest curriculum, însoțit de materialele de prezentare și de ghidul facilitatorului, oferă toate informațiile și îndrumările necesare pentru a susține sesiunile.

Pe parcursul sesiunilor, patru întrebări cheie vor fi adresate elevilor, fiecare dintre ele având legătură cu cea anterioară. Răspunsurile vor constitui baza activității finale din curriculum, oferind elevilor posibilitatea de a crea campanii digitale sau de a se alătura unora deja existente, ce răspund unei probleme sociale, politice sau culturale care este importantă pentru ei. **Consultați Anexa 1.3 pentru documentul Întrebări cheie.**

Curriculum-ul — Young Digital Leaders

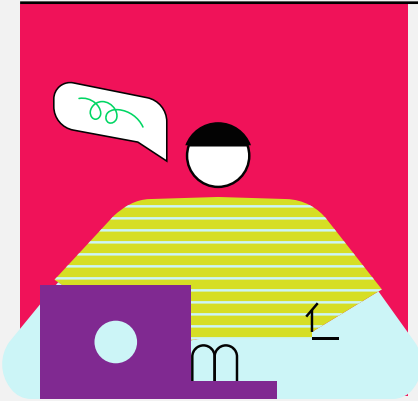
Prima sesiune, Consumatori critici:

Scopul primei sesiuni este de a-i învăța pe elevi provocările contemporane asociate consumului de conținut media și de discuții de pe rețelele de socializare. Aceasta presupune înțelegerea conceptelor de știri false, camere de ecou și bule filtru. Elevii vor învăța de ce există știri false, cum să le recunoască și cum să adopte măsuri pozitive pentru a le răspunde. Sesiunea îi va ajuta să devină conștienți de existența camerelor de ecou și a bulelor filtru ce influențează experiențele lor online. Elevii vor fi de asemenea încurajați să-și diversifice sursele de informare, pentru a dezvolta puncte de vedere mai bine informate și cuprinzătoare pe diferite teme. Pentru a realiza aceste lucruri, sesiunea își propune să îi sprijine pe elevi să devină consumatori critici online și să contribuie în mod pozitiv la spațiul digital, protejând bunăstarea comunităților și propria integritate online.

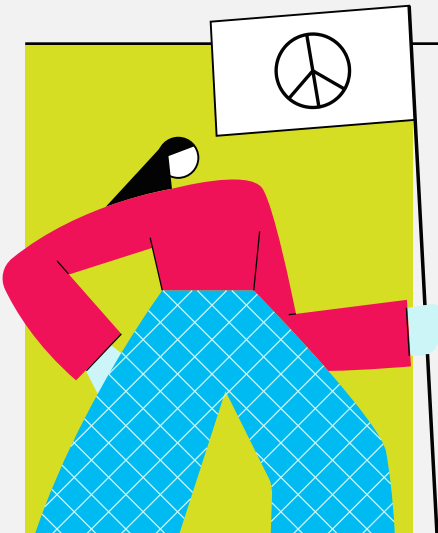
A doua sesiune, Cetățeni rezilienți:

Cea de-a doua sesiune îi învață pe elevi ce sunt stereotipurile, cum s-au format și impactul pe care îl au asupra indivizilor și a societății în ansamblu. Odată ce s-a creat această înțelegere, elevii vor învăța cum stereotipurile conduc la formarea unor atitudini părtinitoare față de diferite comunități, adesea manifestate printr-o mentalitate dezbinatoare de tipul “noi și ei”. Sesiunea va demonstra modul în care aceste prejudecăți pot fi exploatate și manipulate de o serie de actori, de la mass-media și partide politice la prieteni și familie, pentru a-și impune agenda. În cele din urmă, sesiunea va cere elevilor să ia în considerare modalități prin care să combată narațiunile dezbinatoare online. Ei vor dezvolta tehnici pentru a contribui pozitiv și empatic la comunitatea online.

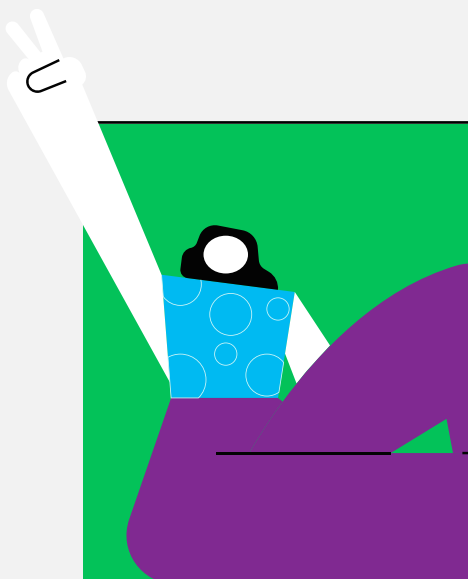
A treia sesiune, Comunicatori eficienți:

Cea de-a treia sesiune îi învață pe elevi cum să comunice fapte, opinii și mesaje într-un mod care să recunoască diferența dintre audiențele online și offline. Pe parcursul acestei sesiuni, ei vor lua în considerare importanța abilităților cheie de comunicare, precum utilizarea tonului și a limbajului potrivite și cum să fie buni ascultători. Apoi, ei vor planifica cum vor să își comunice ideile în mod eficient și respectuos în legătură cu problema cheie de la întrebarea 2. Pentru a face acest lucru, elevii se vor inspira din exemple de oameni care au transmis cu succes mesaje importante publicurilor online.

A patra sesiune, Experți în drepturi:

Cea de-a patra sesiune îi învață pe elevi despre importanța drepturilor și a responsabilităților pe care le au în lumea digitală. În primul rând, sesiunea examinează drepturile pe care tinerii le au asupra confidențialității în mediul online și cum pot controla modul în care informațiile lor sunt folosite de către alte persoane, precum și responsabilitatea pe care o au să se asigure că utilizează informațiile celorlalți într-un mod responsabil și respectuos. Sesiunea analizează apoi dreptul de a fi liber și protejat de abuz, ce include diferența dintre discursul instigator la ură și libera exprimare, echiparea tinerilor cu abilitățile necesare pentru a combate discursul instigator la ură și hărțuirea.

A cincea sesiune, Lideri digitali:

Cea de-a cincea sesiune îi învață pe elevi cum tinerii pot juca un rol pozitiv în comunitatea online și cum pot lua parte la activitățile civice din acest mediu. Elevii vor analiza studii de caz în care tinerii au utilizat instrumente digitale pentru a crea schimbări pozitive. Apoi, pe baza răspunsurilor de la întrebarea cheie 3 vor lucra în perechi/ grupuri la dezvoltarea unei strategii pentru o campanie online, pe care vor fi încurajați să o creeze în afara atelierului.

Prima Sesiune — Consumatori critici

O oră

Obiective:

Să identifice și să răspundă pozitiv la știrile false, camerele de ecou și bulele filtru.

Rezultatele învățării – Elevii pot:

explica ce sunt știrile false, camerele de ecou și bulele filtru
verifica faptele din informații

înțelege de ce și cum să utilizeze diverse surse media

echilibra consumul media și bunăstarea digitală

deveni modele proactive pentru comunitatea lor online prin
distribuirea unui conținut pozitiv și credibil

Sesiunea a Doua — Cetățeni rezilienți

45 de min

Obiective:

Să înțeleagă conținutul părtinitor pentru a combate
stereotipurile și pentru a contribui pozitiv la spațiul online

Rezultatele învățării - Elevii pot:

explica ce este stereotipizarea și care sunt consecințele acesteia

explica cum conținutul părtinitor poate influența și manipula
persoanele online

combate stereotipurile și prejudecățile online

împărtăși cu ceilalți modele pozitive online

Sesiunea a treia — Comunicatori eficienți

O oră

Obiective:

Să înțeleagă cum să comunice eficient în mediul online cu diferite tipuri de audiențe și să recunoască impactul limbajului și al tonului utilizate.

Rezultatele învățării - Elevii pot:

recunoaște diferența dintre comunicarea offline și online

înțelege importanța limbajului și a audienței atunci când postează în mediul online

contribui în mod respectuos și constructiv la discuțiile din mediul online

avea în vedere sentimentele celorlalți atunci când interacționează online

demonstra dorința de a asculta online și alte viziuni asupra lumii

---

Sesiunea a patra — Experți în drepturi

O oră

Obiective:

Să-și înțeleagă drepturile lor ca cetățeni online.

Rezultatele învățării - Elevii pot:

explica diferitele tipuri de consimțământ

înțelege dreptul lor la consimțământ și modul de a susține aceste drepturi

înțelege că au dreptul să nu fie abuzați online

identifica diferența dintre discursul liber și discursul instigator la ură

răspunde în mod eficient la discursul instigator la ură și la conținutul abuziv din mediul online

---

Sesiunea a cincea — Lideri digitali

O oră

Obiective:

Să înțeleagă cum să-și exercite pozitiv dreptul la liberă exprimare și să-și facă vocea auzită online.

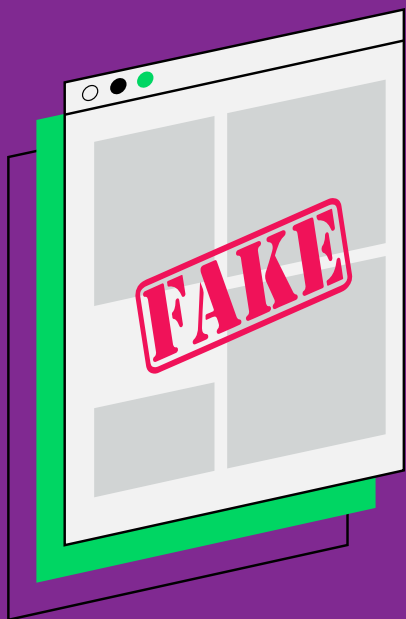
Rezultatele învățării - Elevii pot:

să își exercite eficient dreptul la liberă exprimare în mediul online

să își demonstreze responsabilitatea de a promova o schimbare pozitivă în mediul online

să protejeze bunăstarea lor și a celorlalți în mediul online

utiliza instrumente digitale pentru implicarea civică

Concepte Cheie

Știri false —

Definiția pentru facilitator

Știrile false sau conținutul fals descriu articole sau postări care par a fi factuale, dar care conțin o dezinformare deliberată cu intenția de a atrage vizualizări, de a influența oameni și/ sau a-i induce în eroare.

Cei care creează știri false pot fi motivați de stimulente financiare (adesea veniturile din publicitate pe care le pot genera poveștile senzaționale), de obiectivele politice (dorința de a influența opinia în favoarea sau împotriva unui grup, partid sau candidat) sau de rațiuni personale (dorința de a răspândi intrigi).

Poveștile false sunt concepute să pară legitime, adoptând adesea aspectul surselor de știri populare. Ele pot apărea ca postări pe rețelele de socializare, dar sunt, de cele mai multe ori, pagini de internet distribuite prin intermediul acestor rețele. Ele sunt de multe ori distribuite în mai multe formate sau de către conturi diferite, ceea ce face mai dificilă diferențierea poveștilor veridice de cele false.

Impactul negativ pe care îl pot avea aceste știri false este semnificativ. Ele pot submina încrederea în instituții, pot încuraja divizarea și conflictele dintre grupuri și pot afecta încrederea socială.

Definiția pentru elevi

Știrile false sau conținutul fals descriu articole sau postări care par a fi factuale, dar care conțin o dezinformare deliberată cu intenția de a atrage vizualizări, de a influența oameni și/ sau a-i induce în eroare.

Concepte Cheie

Camere de ecou —

Definiția pentru facilitator

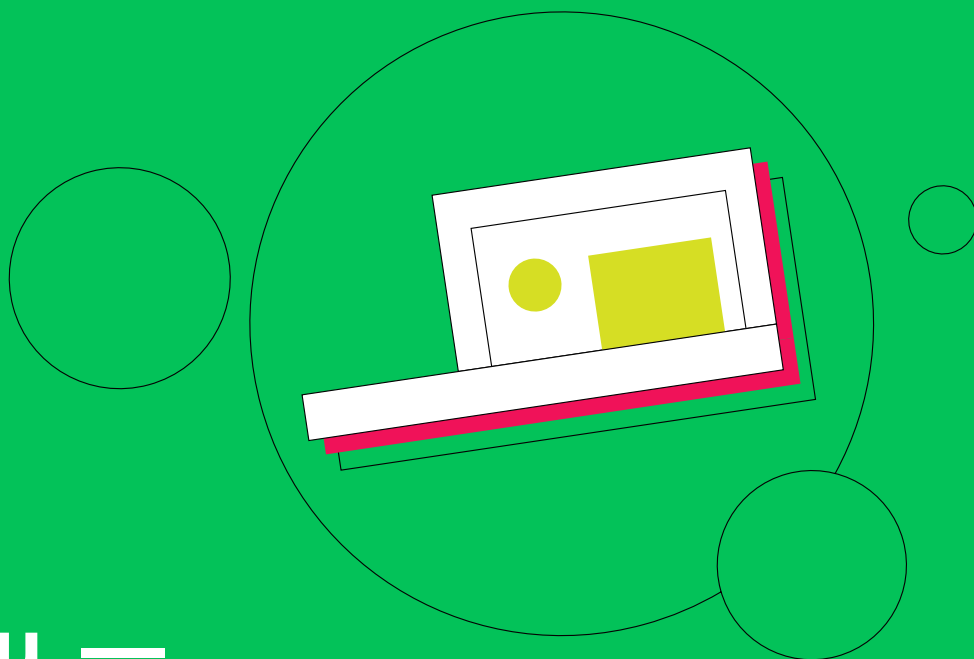
Camerele de ecou sunt spații sociale în care ideile, opiniile și convingerile sunt întărite prin repetarea în cadrul unui grup închis. În interiorul camerelor de ecou opiniile diferite sunt neexprimate sau nereprezentate, respinse sau eliminate.

Majoritatea oamenilor au avut o experiență cu camerele de ecou, care se pot regăsi în discuțiile purtate pe pagini web de știri, dar și în mici conversații între colegi pe rețelele de socializare.

Camerele de ecou sunt confortabile, pentru că este mai ușor să fii de acord cu oamenii într-o discuție decât să fii de altă părere. Cu toate acestea, ele pot fi dăunătoare, consolidând divizarea socială sau polarizarea politică prin reducerea posibilităților de a interacționa cu persoane care nu sunt de acord cu tine sau cu persoane din medii diferite. Camerele de ecou pot reduce înțelegerea altor opinii și empatia pentru cei care le au.

Definiția pentru elevi

Camerele de ecou sunt spații sociale în care ideile, opiniile și convingerile sunt întărite prin repetarea în cadrul unui grup închis. În interiorul camerelor de ecou opiniile diferite sunt neexprimate sau nereprezentate, respinse sau eliminate..

Concepte Cheie

Bule filtru —

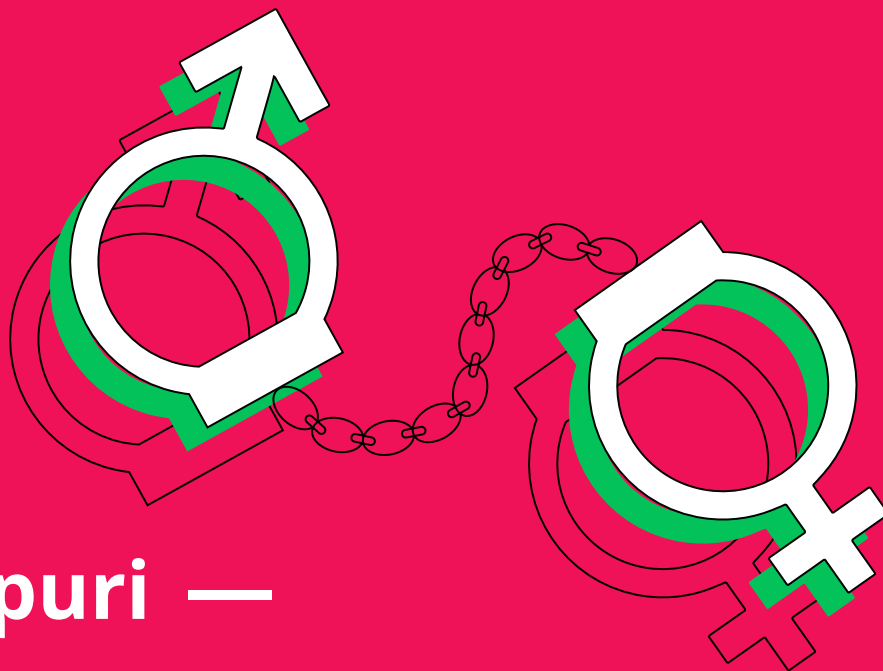
Definiția pentru facilitator

Bulele filtru sunt rezultatul funcțiilor de căutare și al fluxurilor de știri personalizate. Acestea pot fi utile, direcționându-vă către conținutul pe care doriți să îl consumați, dar ele pot fi, de asemenea, dăunătoare, separând utilizatorii de informații care nu sunt în concordanță cu punctul lor de vedere.

Acest lucru poate izola utilizatorii în bule politice, sociale sau ideologice, într-un fenomen strâns legat de camera de ecou. Aceasta poate direcționa oamenii spre poziționări extreme și poate reduce empatia lor pentru cei care gândesc diferit.

Definiția pentru elevi

Bulele filtru sunt rezultatul funcțiilor de căutare și al fluxurilor de știri personalizate. Acestea pot fi utile, direcționându-vă către conținutul pe care doriți să îl consumați, dar ele pot fi, de asemenea, dăunătoare, separând utilizatorii de informații care nu sunt în concordanță cu punctul lor de vedere.

Concepte Cheie

Stereotipuri —

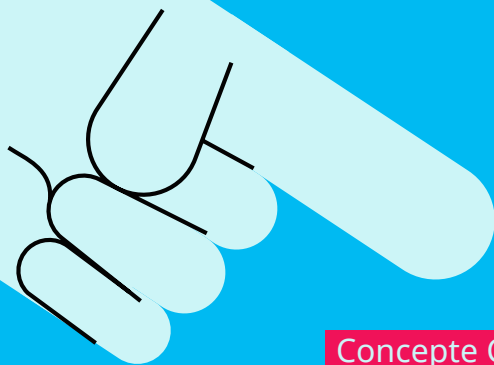
Definiția pentru facilitator

Stereotipurile apar atunci când oamenii folosesc un set de caracteristici supra-simplificate și generalizate pentru a descrie un grup de persoane. Stereotipurile sunt generalizate deoarece oferă oamenilor un mod simplu de a percepe lumea și consideră caracteristicile unei singure persoane drept adevărate pentru orice alt individ care împărtășește una sau mai multe trăsături identificatoare: de exemplu - rasă, religie, gen, statut, orientare sexuală.

Atunci când folosim stereotipurile, reducem individualitatea și nuanțele caracterului oamenilor la o listă de caracteristici care fac ușoară încadrarea lor într-o anumită categorie. Acest lucru are ca efect negativ distorsionarea cunoașterii cuiva a celorlalte persoane sau grupuri și împiedicarea ei de a recunoaște trăsăturile și punctele comune pe care le-ar putea avea cu acestea.

Definiția pentru elevi

Stereotipurile sunt presupuneri nedrepte și inexacte pe care le facem cu privire la un individ sau un grup, pe baza unei anumite caracteristici pe care o posedă.

Concepte Cheie

Prejudecată —

Definiția pentru facilitator

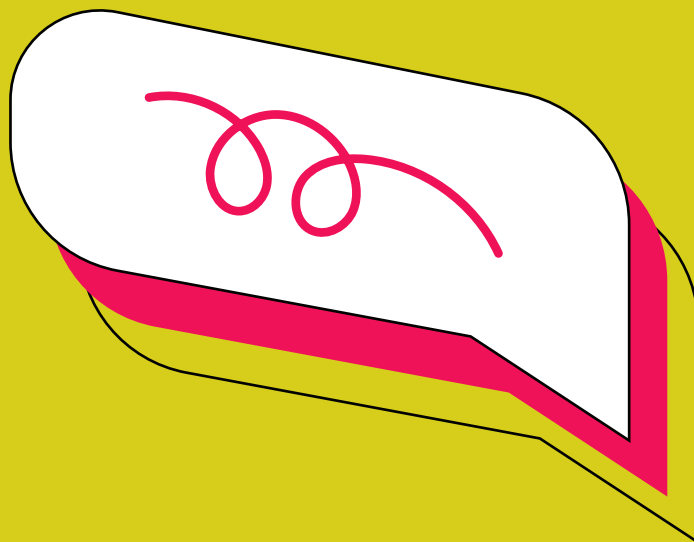
Una dintre cele mai dăunătoare consecințe ale stereotipurilor este

că pot duce la formarea punctelor de vedere părtinitoare asupra anumitor grupuri și indivizi. Prejudecata este o atitudine nejustificată, preconcepută față de o persoană sau un grup, bazată mai degrabă pe stereotipuri, decât pe o experiență reală. Atunci când afișăm prejudecăți față de ceilalți, ne percepem ca aparținând anumitor grupuri, creăm o mentalitate "noi contra lor".

Prejudecățile se pot baza pe o serie de factori, cum ar fi rasa, religia, etnia, statutul, sexul și orientarea sexuală. Prejudecățile noastre pot fi întărite atunci când ne considerăm parte a unui grup perceput a fi pozitiv, compus din oameni care împărtășesc caracteristici și credințe similare. Prejudecățile pot fi exploatate și manipulate de către mass-media, politicieni, extremiști sau chiar de prietenii și familia noastră pentru câștiguri politice sau sociale. Manipularea persoanelor în societate afectează negativ coeziunea comunității și conduce la polarizare.

Definiția pentru elevi

Prejudecata apare atunci când judecăm în mod negativ o persoană sau un grup pe baza unui stereotip pe care îl avem despre ei. Ne formăm această opinie preconcepută înainte să avem șansa de a investiga adevărul.

Concepte Cheie

Comunicare eficientă —

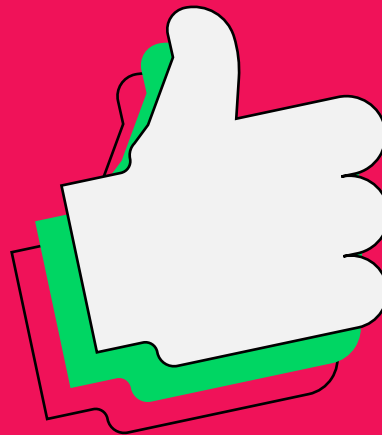
Definiția pentru facilitator

Comunicarea eficientă online există atunci când un mesajul este livrat, primit și înțeles de către publicul vizat. Pentru a comunica în mod eficient, persoana care transmite mesajul trebuie să-și articuleze în mod clar ideea, să ia în considerare diversele audiențe care vor primi mesajul și să-și adapteze tonul și limbajul în concordanță cu acestea, să modeleze atitudini pozitive, constructive și să demonstreze că își dorește să asculte răspunsuri.

Răspândirea tehnologiei digitale a introdus o gamă largă de opțiuni pentru comunicare, ce au redus în mod evident nevoia de interacțiuni față în față. Deși există multe aspecte pozitive care rezultă din aceste evoluții, ele aduc totodată și riscurile de a ne distanța de consecințele a ceea ce spunem și de a-i dezumaniza pe cei cu care comunicăm. O parte a comunicării online eficiente înseamnă aducerea normelor sociale și a curtoaziei pe care o folosim offline în lumea digitală.

Definiția pentru elevi

Comunicarea eficientă are loc atunci când mesajul pe care cineva încearcă să îl transmită este primit cu succes și înțeles. Ține cont de limbajul utilizat, de tonul vocii și de audiența care primește mesajul. De asemenea, înseamnă aducerea normelor sociale și a curtoaziei pe care o folosim offline în lumea digitală.

Concepte Cheie

Consimțământ online —

Definiția pentru facilitator

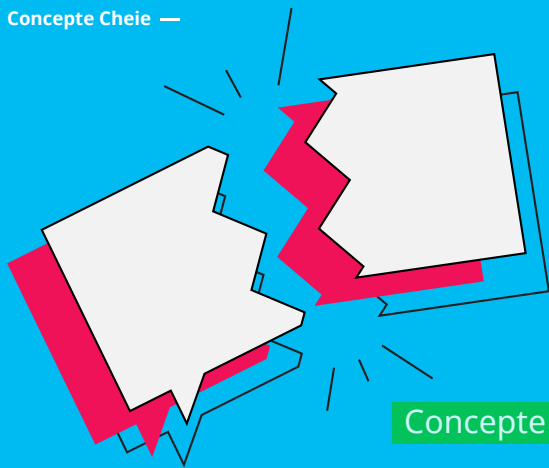
Lumea digitală permite oricui să distribuie informații despre ei înșiși și despre alții. Tinerii din întreaga lume profită din plin de aceasta pentru a partaja fotografii, videoclipuri și alte conținuturi multimedia prin intermediul profilurilor și paginilor de pe rețelele de socializare. Însă de cele mai multe ori fac acest lucru fără a înțelege întregul domeniu de aplicare al dreptului lor la viață privată sau rolul lor atât în acordarea, cât și în primirea consimțământului de a distribui informații și conținut.

Tinerii trebuie să fie învățați cum să facă acest lucru în mod responsabil, în conformitate cu instrucțiunile stabilite de aplicațiile digitale ale platformelor de socializare pe care le utilizează. Aceasta înseamnă asigurarea că ei au consimțământul celor care sunt în fotografiile și videoclipurile pe care le distribuie online sau al căror conținut îl partajează ca fiind al lor. În mod similar, tinerii ar trebui să fie împuterniciți să controleze modul în care alții distribuie informațiile și conținutul care îi implică. Aceasta include atât acordarea permisiunii celor care doresc să stocheze și să partajeze informațiile lor, cât și retragerea acordului în orice moment, și raportarea conținutului pentru care nu au aprobat utilizarea.

Definiția pentru elevi

Obținerea consimțământului online apare atunci când cereți unei persoane permisiunea să utilizați și să distribuiți informații, conținut, fotografii sau videoclipuri în care apare aceasta. În același mod, aveți dreptul la propria confidențialitate: dacă cineva, de la un prieten la o platformă de socializare, dorește să vă partajeze informațiile și conținutul, trebuie să vă ceară consimțământul și aveți dreptul de a spune nu.

Concepte Cheie

Discurs instigator la ură —

Definiția pentru facilitator

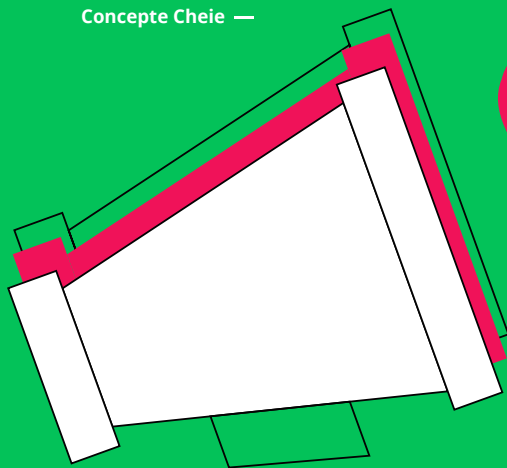
Discursul instigator la ură este un discurs care atacă, intimidează, umilește, discreditează sau promovează violența împotriva unei persoane sau a unui grup pe baza dizabilității, identității de gen, a rasei, religiei sau credinței, naționalității, vârstei, statutului social sau orientării sexuale. Discursul instigator la ură din mediul online este o problemă majoră și un lucru cu care majoritatea persoanelor se confruntă la un moment dat.

Multe țări au legi care interzic anumite tipuri de discursuri instigatoare la ură. Pentru a răspunde la discursul instigator la ură într-un mod informat, responsabil și eficient, este esențial ca tinerii să îl poată identifica în mod corect atunci când îl întâlnesc. În special, este important ca tinerii să poată face distincția exactă între discursul instigator la ură și libera exprimare.

Conținutul online plin de ură poate diviza comunitățile și îi poate conduce pe indivizi spre discriminare, ură și violență. Descurajarea creării unui astfel de conținut, reducerea vizualizărilor și promovarea alternativelor pozitive pot juca un rol important în stoparea ciclurilor de ură.

Definiția pentru elevi

Discursul instigator la ură reprezintă orice formă de discurs care se răspândește și promovează ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură bazate pe intoleranță.

Concepte Cheie

Libără exprimare —

Definiția pentru facilitator

Libera exprimare este abilitatea și dreptul unei persoane de a se exprima liber și de a-și împărtăși părerile și ideile fără frică de represalii sau cenzură. Libera exprimare este vitală pentru că ne permite să împărtășim idei, să discutăm deschis problemele sociale, politice și culturale și stă la baza libertăților noastre. Libertatea de exprimare este recunoscută ca drept fundamental prin articolul 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și în legislația internațională privind drepturile omului în Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Libera exprimare este de asemenea garantată prin articolul 30 din Constituția României: "(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile".

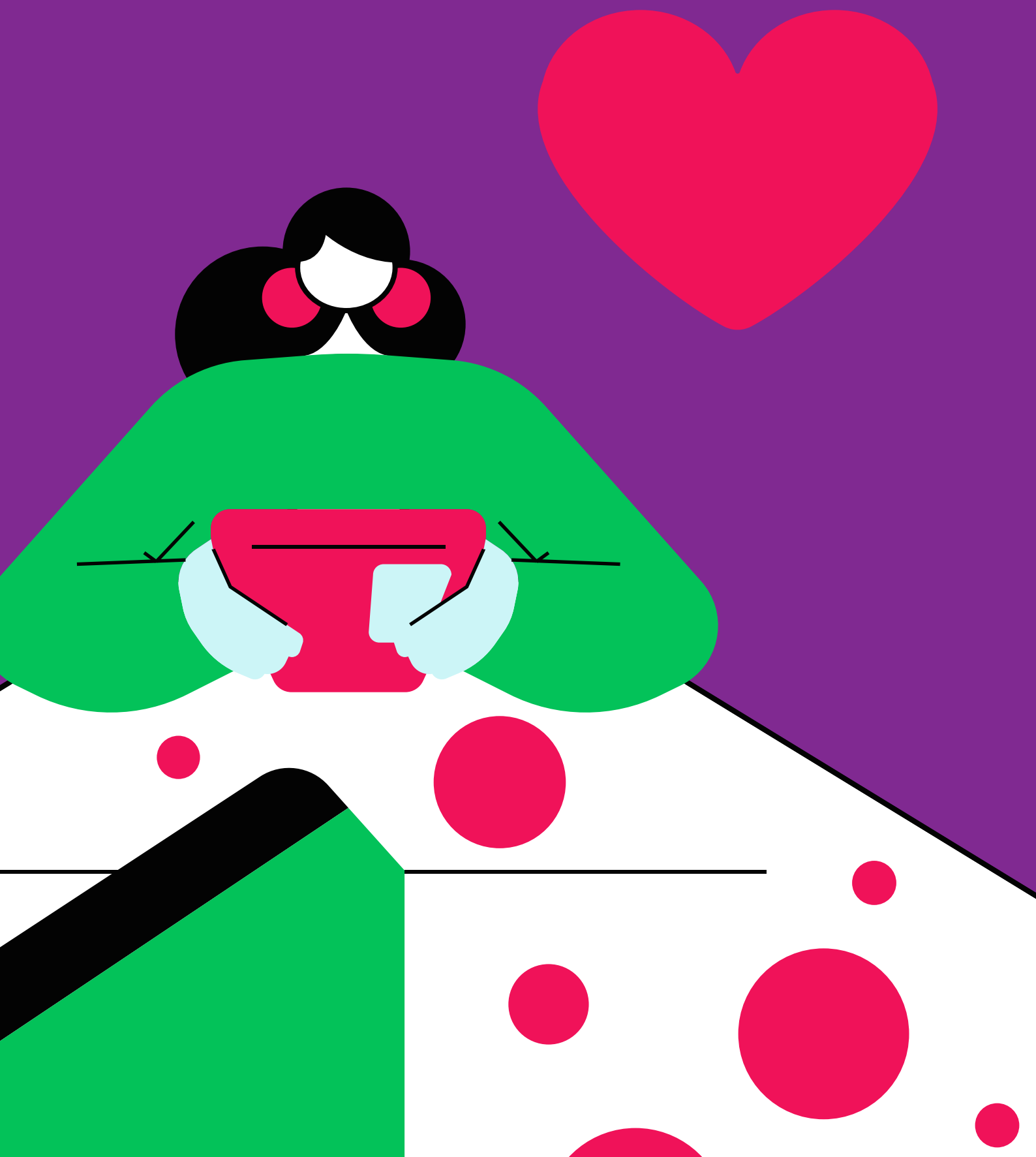
Definiția pentru elevi

Libera exprimare este abilitatea și dreptul unei persoane de a se exprima liber și de a-și împărtăși părerile și ideile fără frică de represalii sau cenzură.

Sesiunea 1 —

Consumatori critici

Prezentare Generală

Obiectiv de învățare:

Identify and respond positively to fake news, echo chambers and filter bubbles.

Rezultatele învățării:

Explain what fake news, echo chambers and filter bubbles are

Fact check information

Understand why and how to consume diverse media sources

Balance media consumption with digital wellbeing

Be proactive role models for their online community by sharing positive and credible content.

Activități	Timp	Resurse
Activitate introductivă: Descoperă știrile false!	10 Min	
Realitate sau Ficțiune?	20 Min	Vezi Anexa 1.1: Set de 6 titluri, câte 2 pentru fiecare tip (știri factuale, părtinitoare și false) Platforma Digitală
Care este povestea?	20 Min	Vezi Anexa 1.2: Set de 3 titluri de știri neutre (Echipa verde), set de 3 titluri de știri pozitive (Echipa albastră), set de 3 titluri negative (Echipa roșie) Platforma Digitală
Verifică-ți fluxul de știri...	20 Mins	1x Exemplu de pagină de pornire de pe o rețea de socializare, atunci când utilizatorul este autentificat 1x Exemplu de pagină de pornire de pe o rețea de socializare, atunci când utilizatorul nu este conectat Platforma Digitală Vezi Anexa 1.3: Documentul cu Întrebări Cheie

Descoperă știrile false!

10 Minute —

Această activitate are ca scop încălzirea grupului și inițierea unei discuții pe tema știrilor false, permițând facilitatorului să evalueze nivelul de înțelegere al elevilor înainte de începerea sesiunii.

Cereți elevilor să formeze perechi și să pregătească trei afirmații despre ei înșiși, dintre care două sunt adevărate și una este falsă.

Spuneți elevilor să împărtășească afirmațiile pe rând. Ideea jocului este de a ghici ce afirmații sunt adevărate și care sunt cele false. Odată ce au terminat, alegeți câțiva elevi pentru a oferi întregului grup câteva exemple împărtășite de partenerii lor.

La sfârșitul jocului, începeți o scurtă discuție cu clasa pe tema știrilor false și a încrederii în sursele media. Iată câteva sugestii de întrebări pe care le-ați putea folosi pentru a începe discuția:

- ① *Cât de dificil a fost să separați adevărul de minciună?*
- ② *Imaginați-vă că ar fi la fel în cazul titlurilor de știri. Cum ați putea să vă dați seama dacă povestea știrii a fost reală sau nu?*
- ③ *Unde altundeva în mediul online ar trebui să știm când oamenii ne mint sau spun adevărul?*
- ④ *De ce ar scrie cineva o știre falsă și ar pretinde că este reală?*
- ⑤ *Ce ar face pe cineva să creadă o știre falsă și să o aprecieze? De ce unele persoane ar distribui această știre?*

Realitate sau Ficțiune?

20 de minute —

Afișați clar definițiile știrilor false, opiniilor părtinitoare și declarațiilor factuale pe Platforma Digitală pentru ca toți elevii să le poată vedea.

Apoi aranjați-i în grupuri de câte cinci și dați-le un pachet cu șase fișe cu titluri de știri. Grupurile trebuie apoi să sorteze titlurile și imaginile în știri false, opinii părtinitoare sau declarații factuale.

Când elevii au terminat de sortat titlurile și imaginile, afișați răspunsurile de pe Platforma Digitală sau citiți-le. Apoi puteți dezvolta discuția despre știrile false și despre diferența dintre un fapt și o opinie.

Iată câteva întrebări ajutătoare pe care le puteți folosi:

- ① *Cum ați decis ce titluri descriu fapte, știri false sau opinii?*
- ② *Care credeți că este diferența dintre un fapt și o opinie?*
- ③ *Cât de mult v-ați bazat decizia pe felul în care v-ați simțit când ați citit titlurile?*
- ④ *Ce limbaj a fost folosit în titlurile care v-au făcut să fiți mai mult sau mai puțin încrezători?*
- ⑤ *Ce ați fi putut face pentru a verifica faptele din spatele titlurilor?*
- ⑥ *De ce ar încerca oamenii să vă facă să accesați știri false?*
- ⑦ *Care este impactul știrilor false asupra oamenilor și asupra societății?*
- ⑧ *Ce ar putea face cineva pentru a preveni ca știrile false să producă prea multe daune, atât indivizilor, cât și grupurilor?*
- ⑨ *Ce surse de știri de încredere ați împărtăși cu ceilalți online?*
- ⑩ *Ce modele pozitive ați împărtăși cu alte persoane în mediul online? Aceste modele ar trebui să fie persoane care oferă informații credibile și de încredere.*

Care Este Povestea?

20 de minute —

Împărțiți elevii în trei grupuri egale ca număr și denumiți-le "Echipa albastră", "Echipa roșie" și "Echipa verde".

Dați fiecărui grup un set de titluri, toate legate de același eveniment, dar care oferă perspective diferite asupra acestuia. Echipa verde va primi titluri care prezintă o perspectivă neutră asupra evenimentului, fără să exprime o opinie pozitivă sau negativă. Echipa albastră va primi titluri care prezintă evenimentul într-o lumină pozitivă și echipa roșie va primi titluri negative despre eveniment.

Spuneți-le elevilor că toate titlurile se referă la același eveniment, dar asigurați-vă că aceștia nu știu încă de perspectivele diferite din fiecare set.

Fiecare grup va citi aceste titluri înainte de a discuta despre ceea ce cred că s-a întâmplat în poveste și dacă este o știre pozitivă sau negativă. Deoarece fiecare set de titluri transmite informații dintr-o perspectivă diferită, în cele din urmă, fiecare grup ar trebui să-și formeze opinii complet diferite asupra evenimentului.

Grupurile trebuie apoi să nominalizeze o persoană pentru a prezenta întregii clase concluziile discuțiilor purtate în echipă. În mod ideal, reprezentantul echipei albastre va transmite informațiile într-o lumină pozitivă, echipa roșie va descrie evenimentul cu o conotație negativă, în timp ce echipa verde va prezenta un punct de vedere echilibrat și neutră.

După ce fiecare grup a făcut un rezumat al titlurilor, elevii vor putea stabili ce seturi de titluri au fost pozitive, negative și neutre. În acest moment, facilitatorul poate întreba elevii:

- ① *Ce se întâmplă dacă ne obținem informațiile de fiecare dată din aceleași surse?*
- ② *Cum afectează acest lucru modul în care înțelegem anumite chestiuni și evenimente?*

După ce elevii au avut timp să analizeze și să răspundă la aceste întrebări, facilitatorul ar trebui să introducă conceptul camerelor de ecou, afișând definiția pe Platforma Digitală. Discutați cu elevii despre modul în care ar trebui să utilizăm resursele din mass-media, astfel încât să înțelegem mai bine problemele politice, sociale și culturale. Elevii ar trebui încurajați să răspundă la următoarele întrebări:

- ① *Din ce camere de ecou faceți parte?*
|
- ② *Unde puteți găsi camere de ecou în mediul online?*
|
- ③ *Cum vă puteți da seama că acestea sunt camere de ecou?*
|
- ④ *Sunt camerele de ecou un lucru bun, un lucru rău sau niciuna din aceste variante?*
|
- ⑤ *Ce putem face pentru a ieși din camerele noastre de ecou?*
|
- ⑥ *Ce putem face pentru a ajuta alte persoane să iasă din camerele lor de ecou?*
|

Verifică-ți fluxul de știri... ➡

10 Minute —

După ce au discutat conceptul de cameră de ecou, facilitatorul va cere elevilor să analizeze dacă fluxul de știri sau pagina de pornire a oricărei platforme de socializare pe care o folosesc afișează conținut care le reflectă propriile opinii și interese. Îndemnați-i pe elevi să se gândească dacă au căutat vreodată ceva online, de exemplu o știre despre o celebritate sau o pereche de încălțări și au descoperit că atunci când accesează o altă pagină web, apar reclame pentru magazine asemănătoare.

Elevii ar trebui familiarizați apoi cu conceptul de bule filtru, definiția acestuia putând fi afișată pe Platforma Digitală. Facilitatorul trebuie să prezinte elevilor exemple ale acestui concept, cum ar fi pagina de pornire a unui cont de emisie video (Netflix, Youtube) care face recomandări utilizatorului bazându-se pe istoricul vizionărilor, urmat de pagina de pornire atunci când utilizatorul s-a deconectat.

Dacă școala permite, elevii ar trebui să își acceseze conturile lor de pe rețelele de socializare și motoarele de căutare și să identifice modalitatea prin care bulele filtru conturează conținutul pe care îl văd online. Elevii fără telefoane inteligente trebuie să lucreze în pereche cu elevii care le au la îndemână, astfel încât să poată vedea demonstrația conceptului. Dacă sunt disponibile calculatoare, elevii fără telefoane inteligente le pot folosi pentru a se conecta la conturile de pe rețelele de socializare.

Sesiunea se va termina cu distribuirea documentului cu Întrebări Cheie elevilor și răspunsul la prima întrebare cheie:

“CUM POȚI IEȘI DIN CAMERELE TALE DE ECOU?”

Sesiunea a doua —

Cetățeni rezilienți

Prezentare Generală

Obiectiv de învățare:

Să înțeleagă conținutul partinitor pentru a combate stereotipurile și pentru a contribui pozitiv la spațiul online.

Rezultatele învățării:

Pot explica ce este stereotipizarea și care sunt consecințele acesteia

Pot explica cum conținutul partinitor poate influența și manipula persoanele online

Pot combate stereotipurile și prejudecățile online

Pot împărtăși cu ceilalți modele pozitive online

Activități

Timp

Resurse

Activitate introductivă: Preluarea conducerii școlii

Elevii sunt împărțiți în două echipe: echipele concurează pentru a fi alese să conducă școala, enumerând motivele pentru care ar trebui să fie alese.

15 Min

Foi de flipchart/tabla

Markere/cretă

Narațiuni cu stereotipuri

Facilitatorul va oferi exemple de stereotipuri găsite online care afectează minoritățile și alte grupuri.

20 Min

Vezi Anexa 2.1:

6 exemple de conținut digital care prezintă un grup prin stereotipuri

Platforma Digitală

Plenară

Elevilor le sunt prezentate exemple de răspunsuri online la stereotipuri și prejudecăți. Ei trebuie să analizeze aceste studii de caz și să vină cu pași de urmat în viitor pentru a combate prejudecățile.

10 Min

Vezi Anexa 2.2:

2 exemple de narațiuni online eficiente ce combat prejudecățile

Platforma Digitală

Prima Parte

Preluarea conducerii școlii

15 Minute —

Împărțiți elevii în două grupuri în mod aleatoriu - de exemplu, numerotându-i cu 1 sau 2 - și cereți fiecărei echipe să-și găsească un nume. Acest lucru va demara procesul de cooperare în cadrul echipelor, ceea ce ar trebui să ducă la un sentiment mai puternic de apartenență la grup în timpul jocului.

Pentru a crea scenariul, explicați clasei că toți profesorii din școală au dispărut în mod misterios și că doar un grup va putea prelua și conduce școala.

Echipele se vor aduna și vor scrie toate motivele pentru care grupul lor este cel care ar trebui ales pentru a conduce școala. Această activitate este menită să creeze concurență între cele două grupuri. Dați-le pixuri și foi de flipchart pentru a-și scrie ideile. Grupurile au cinci minute la dispoziție pentru a întocmi lista cu motive. Pentru ca această activitate să funcționeze bine, comunicați cu ambele grupuri: doriți să creați o atmosferă competitivă, dar totuși prietenoasă.

După cinci minute, nominalizați doi purtători de cuvânt pentru fiecare grup și cereți-le să prezinte lista creată de grupul lor. Echipele au două minute pentru a prezenta facilitatorului motivele pentru care grupul lor e cel mai bun. Cea mai bună modalitate de a crea atmosfera potrivită în acest moment este ca cele două grupuri să stea față în față, cu facilitatorul la mijloc. Încurajați grupurile să găsească puncte slabe în motivarea celorlalți de a conduce școala, pentru a le dezvolta gândirea competitivă, dar evitând insultele.

Explicați-le că nu avem nevoie doar de cadre didactice pentru toate disciplinele, dar necesităm și oameni care să se ocupe de prepararea și servirea mâncării, de finanțe, de asistență medicală școlară, responsabili de departament, precum și de un excelent factor de decizie și lider care să fie director.

①

Ce calități aveți voi și ei nu au?

②

Cine e responsabil și organizat?

③

Are cineva din grupul vostru abilități speciale?

După ce ambele grupuri au prezentat, invitați-i să creeze acum o listă cu motive pentru care cealaltă echipă nu ar trebui să conducă școala. Grupurile au la dispoziție 5 minute pentru a întocmi lista.

Următoarele întrebări pot fi utilizate pentru a ghida această activitate:

- ① *Care dintre grupuri este mai practic?*
- ② *Ce face grupul vostru să fie mai special decât celălalt?*
- ③ *De ce credeți că celălalt grup nu este potrivit pentru această sarcină?*

După ce cele două grupuri și-au listat motivele, cereți unui alt purtător de cuvânt să prezinte lista grupului lor, în fața întregii clase. Grupurile au două minute pentru a prezenta motivele pentru care celălalt grup nu ar trebui să fie ales. Permiteți grupurilor să intervină în prezentările celorlalți și să pună întrebări, pentru a crea o tensiune amicală în cadrul activității.

Partea a doua

Preluarea conducerii școlii

15 Minute —

După aceste prezentări și după anunțarea câștigătorilor, conduceți o discuție de cinci minute cu întreaga clasă. Întrebați-i despre dinamica grupului și despre emoțiile pe care le-au simțit, pe măsură ce concurența a crescut.

- ① *Cât de competitivi ați devenit?*
- ② *Ați crezut într-adevăr că sunteți cea mai bună echipă?*
- ③ *V-ați enervat când cealaltă echipă a susținut că este mai bună?*
- ④ *Ce sentimente ați avut pe parcursul acestei activități?*

Subliniați-le elevilor că ceea ce tocmai au experimentat a fost o gândire de tip "noi și ei", care a divizat clasa, după ce au fost împărțiți în două grupuri aleatorii. Apartenența la un grup cu un nume și anumite abilități pe care le-ați identificat împreună v-au permis să vă construiți o identitate și să vă identificați mai puternic cu grupul vostru, să vă întoarceți împotriva celui alt grup și să creați stereotipuri despre el, bazate pe presupunerile făcute. Subliniați cât de puternic ar fi acest sentiment dacă s-ar referi la grupurile pe care le vedem în viața reală, precum genul, etnia sau orientarea sexuală.

Afișați definiția stereotipurilor pe Platforma Digitală și discutați cu elevii despre impactul stereotipurilor. Îndrumați-i pe elevi să înțeleagă faptul că stereotipurile despre indivizi sau grupuri conduc la formarea unor puncte de vedere cu prejudecăți. În acest moment, afișați definiția prejudecății pe Platforma Digitală.

Întrebați elevii dacă pot oferi exemple de situații în care s-au întâlnit cu stereotipuri în afara școlii sau chiar din proprie experiență și încurajați-i să coreleze ceea ce au simțit în timpul exercițiului cu ceea ce văd în societatea românească și online.

Narațiuni cu stereotipuri

20 de Minute —

Utilizând Platforma Digitală, arătați-le elevilor câteva exemple relevante din mediul online de conținut media care demonstrează modul în care stereotipurile pot afecta anumite grupuri din societate.

După afișarea fiecărui titlu, adresați elevilor întrebarea dacă acest conținut descrie cu exactitate persoanele caracterizate sau dacă imaginile sau titlurile conțin prejudecăți sau stereotipuri.

Amintiți-le elevilor că stereotipurile pot fi puternice și sunt folosite tot timpul în politică, în conversațiile din mediul online și în grupuri care încearcă să divizeze oamenii în societate. De asemenea, puteți menționa că anumite grupuri încearcă să folosească aceste diviziuni pentru a acuza alte grupuri pentru probleme sociale și politice.

- ① *Care ar fi rezultatul dacă un grup intern mai mare ar folosi stereotipuri împotriva unui grup extern mai mic? Vă puteți gândi la vreun exemplu din comunitatea locală?*
- ② *Credeți că ați folosit stereotipurile înainte?*
- ③ *Care sunt riscurile susținerii unei opinii bazate pe stereotipuri asupra unui individ/ grup?*

Reveniți la conceptul de prejudecată și folosiți exemplele de pe Platforma Digitală pentru a demonstra modul în care o audiență poate fi manipulată emoțional să rețină aceste prejudecăți. Cereți elevilor să analizeze aceste exemple:

- ① *Cum recunoașteți că o parte din conținut este manipulare emoțională?*
- ② *Ce tehnici specifice de manipulare emoțională puteți menționa?*
- ③ *Cum poate media digitală să folosească manipularea emoțională pentru a susține prejudecățile sau stereotipurile?*
- ④ *Ce efecte poate avea manipularea emoțională bazată pe stereotipuri asupra grupurilor vizate?*
- ⑤ *Ați auzit de termenul de "țap ispășitor"? Credeți că am putea să-i găsim pe alții ca fiind "țapi ispășitori" ca urmare a prejudecăților noastre?*

Plenară

10 Minute —

Plenara are două obiective. În primul rând, trebuie să vă asigurați că elevii au înțeles ce sunt stereotipurile, prejudecățile și manipularea emoțională. În al doilea rând, va trebui să îi împuterniciți pe tineri cu abilități și cunoștințe despre modul în care să combată prejudecățile.

Arătați-le elevilor două exemple de campanii online în care oamenii au luptat împotriva prejudecăților, prin utilizarea instrumentelor digitale pentru crea campanii ce inspiră și care aduc oamenii împreună.

În colectiv, elevii vor elabora o listă a modurilor în care pot combate conținutul care manipulează emoțional și narațiunile bazate pe prejudecăți.

①

Care sunt modalitățile eficiente de a combate prejudecățile și de a contribui în mod pozitiv la mediul online?

②

Cum putem arăta sprijin grupurilor stereotipizate, online și offline?

Sesiunea se va termina cu elevii răspunzând la întrebarea cheie 2:

**CE PROBLEMĂ - CARE AFECTEAZĂ UN GRUP
DIN SOCIETATE - ESTE IMPORTANTĂ PENTRU
TINE ȘI DE CE?**

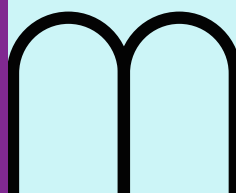
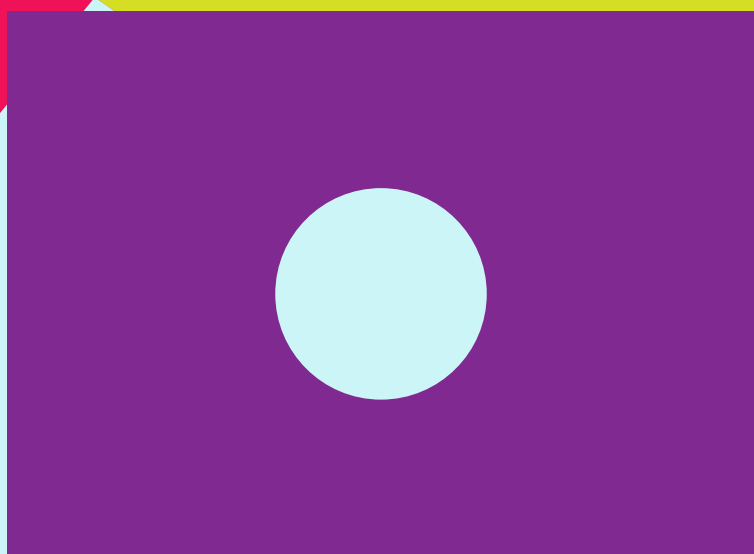
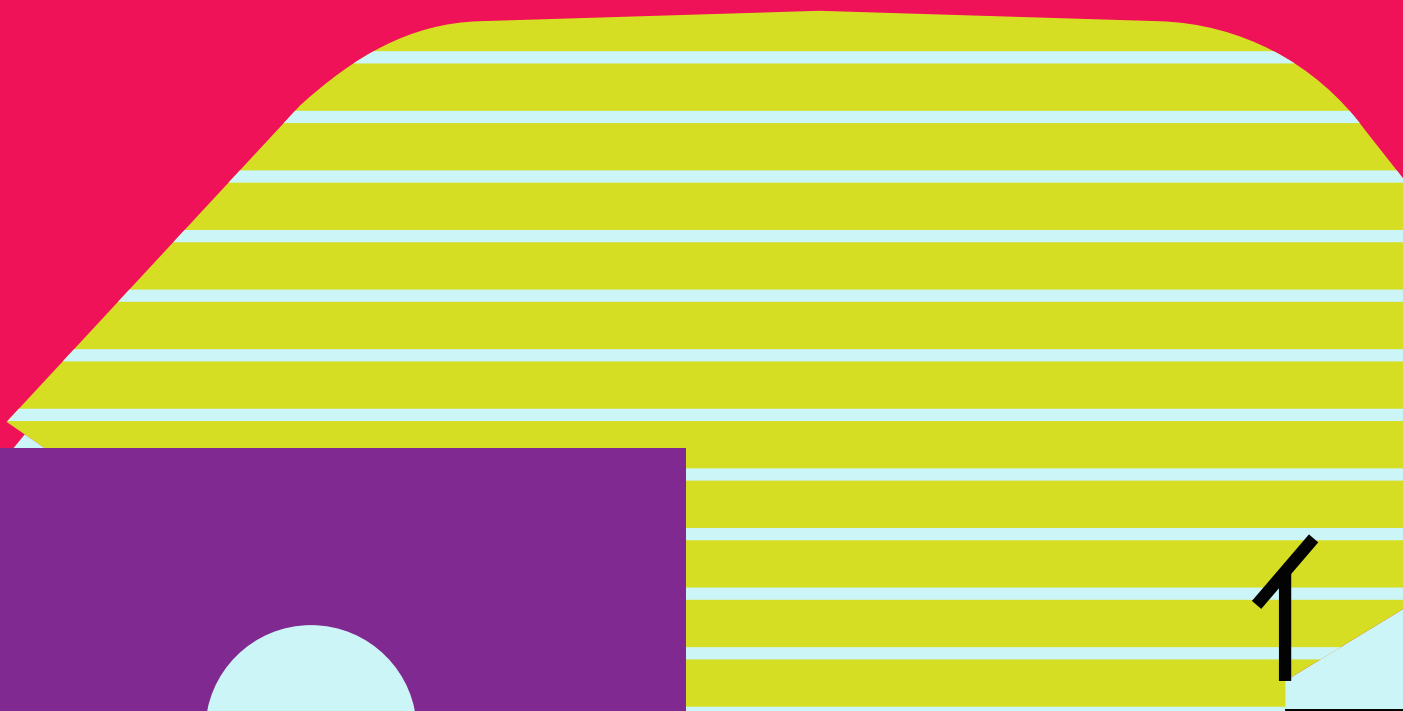
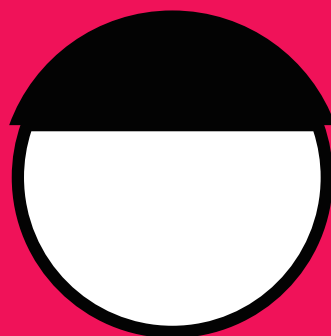
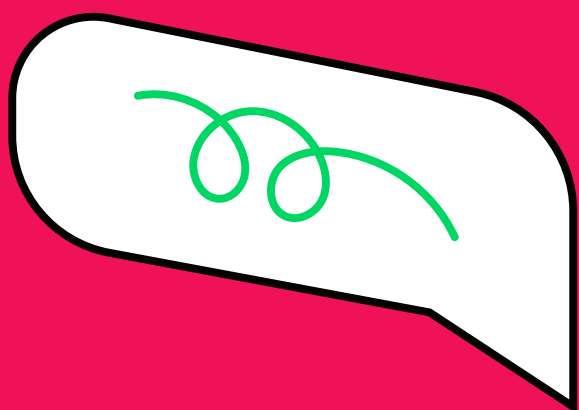

A Treia Sesiune —

Comunicatori eficienți

Prezentare Generală

Obiectiv de învățare:

Să înțeleagă cum să comunice eficient în mediul online cu diferite tipuri de audiențe și să recunoască impactul limbajului și al tonului utilizate.

Rezultatele învățării:

Pot recunoaște diferența dintre comunicarea offline și online

Pot înțelege importanța limbajului și a audienței atunci când postează în mediul online

Pot contribui în mod respectuos și constructiv la discuțiile din mediul online

Pot avea în vedere sentimentele celorlalți atunci când interacționează online

Pot demonstra dorința de a asculta online și alte viziuni asupra lumii

Activități		Timp	Resurse
Activitate introductivă: Cum și de ce?	Elevii lucrează în grupuri de câte patru persoane pentru a răspunde la întrebările testului despre modul în care este utilizat internetul în țara lor.	10 Min	Vezi Anexa 3.1: 10-5 întrebări despre cum este utilizat internetul în România Platforma Digitală
Care este diferența?	Elevii sunt distribuiți în una din cele trei categorii: rețele de socializare, convorbire telefonică, față în față. Ei discută avantajele, dezavantajele și preferințele lor de comunicare.	20 Min	Vezi Anexa 3.2: 4 exemple de afirmații pe care elevii să stabilească cum ar comunica Foi de flipchart și markere
Ai grijă la ton!	În grupuri mai mici, elevilor le sunt prezentate mesaje care au fost comunicate online pe diferite tonuri și ei trebuie să evalueze eficiența fiecărui exemplu.	20 Min	Vezi Anexa 3.3: O serie de postări de pe rețelele de socializare sau conținut online care se referă la aceeași problemă, pe diferite tonuri Platforma Digitală
Plenară	Elevii elaborează o listă a punctelor cheie necesare pentru o comunicare eficientă și planifică modul în care vor comunica eficient în mediul online sentimentele lor cu privire la chestiunea de la întrebarea cheie 2.	10 Min	Tablă Foi de flipchart

Cum și de ce!?

10 Minute —

Începeți această sesiune cu un test rapid de cinci minute despre Internet și obiceiurile de consum în ceea ce privește rețelele de socializare în România. Elevii vor lucra în grupuri de câte patru, permițându-le fiecăruia să discute în detaliu întrebările cu grupul lor. Testul este conceput pentru a face elevii să se gândească cum și de ce oamenii în general și tinerii în particular utilizează internetul zilnic.

Întrebări pe care le puteți adresa:

- ① *Câte ore petrec tinerii din România, în medie, pe Internet?*
- ② *Enumerați 3 din principalele scopuri ale petrecerii acestui timp online.*
- ③ *Care este cea mai utilizată platformă de socializare în România?*
- ④ *Ce procent din numărul tinerilor are un profil pe această platformă?*

Dați grupurilor cel puțin 30 de secunde pentru a discuta despre răspunsuri, înainte de a trece la următoarea întrebare. Discutând, vor începe să reflecte asupra propriei utilizări zilnice a internetului și să construiască mental o imagine despre obiceiurile lor online.

Odată terminat testul, cereți elevilor să noteze, fiecare, cu un pix de o altă culoare răspunsurile corecte. Pe măsură ce treceți prin întrebări cu toată clasa, asigurați-vă că permiteți cât mai multor elevi să răspundă, pentru o discuție cu întregul grup și pentru a vedea cum utilizează colegii lor internetul. Prezentați răspunsurile pe Platforma Digitală și, odată ce le-ați dezvăluit pe toate, întrebați-i pe elevi dacă sunt surprinși de vreunul din ele.

După ce toate răspunsurile au fost prezentate, încheiați conversația cu următoarele întrebări:

- ① *Credeți că aceste răspunsuri reflectă modul în care voi folosiți internetul?*
- ② *Care sunt motivele pentru care folosiți internetul?*
- ③ *De ce este comunicarea eficientă necesară?*
- ④ *De ce aleg tinerii să comunice mai mult în mediul online/prin rețele de socializare mai mult decât prin alte mijloace?*
- ⑤ *De ce încearcă ei să comunice în mediul online?*
- ⑥ *Ce este comunicarea eficientă în mediul online?*

Încheiați activitatea cu întrebarea:

- *Ce este comunicarea eficientă?*

Dați-le elevilor câteva minute pentru a se gândi, înainte de a asculta câteva dintre răspunsurile lor. Notați-le pe tablă pe cele recurente și relevante, înainte de a afișa definiția pe Platforma Digitală.

Care este diferența?

20 de minute —

Acum, elevii ar trebui să aibă o idee mai clară despre gradul de utilizare a internetului în rândul tinerilor din țara lor, despre motivele care stau la baza acestora, începând să înțeleagă ce este comunicarea eficientă. Această activitate îi va determina să realizeze dacă ei comunică eficient în diferitele medii pe care le folosesc.

De asemenea, activitatea îi determină să realizeze dacă modul în care comunică diferă sau nu în funcție de mijloacele pe care le folosesc și să reflecteze de ce se întâmplă așa.

Împărțiți clasa în trei grupuri și dați fiecăruia câte o foaie de flipchart și markere. Fiecare grup va primi un mijloc de comunicare: primul va fi "Rețele de socializare", al doilea "Conversații telefonice" și cel de-al treilea "Față în față". Pe foaia de flipchart, fiecare grup trebuie să deseneze un tabel cu trei rânduri, ca în exemplul de mai jos:

Rețele de socializare	
Avantaje	
Dezavantaje	
Ce mod de comunicare preferi?	

Pentru 10-5 minute, fiecare grup trebuie să completeze tabelul. În primul rând, trebuie să noteze toate avantajele pe care acest mijloc de comunicare le aduce, ținând cont de întrebări precum:

- ① *Poate oricine să îl folosească pentru a comunica?*
- ② *Este ieftin?*
- ③ *Puteți menționa un aspect ce vă place la acesta?*
- ④ *Poate fi folosit în mai multe scopuri?*

Apoi, ar trebui să se concentreze pe aspectele negative. Dacă elevii nu reușesc să găsească exemple, puteți să le adresați următoarele întrebări:

- ① *Sunt adesea oamenii nepoliticoși atunci când folosesc acest mijloc de comunicare?*
- ② *Este dificil să te faci înțeles atunci când îl folosești?*
- ③ *Poți deveni dependent?*

În cele din urmă, aceștia ar trebui să se pună de acord asupra modului de comunicare preferat, între rețele de socializare, convorbiri telefonice și discuții față în față. Fiecare grup trebuie să vină cu două sau trei motive care să explice alegerea lor.

Odată ce tabelul este completat, fiecare grup va nominaliza un purtător de cuvânt care să-l prezinte în fața clasei. După ce au făcut acest lucru, toți elevii pot contribui cu idei care nu au fost menționate de colegii lor. Fiecare grup ar trebui să scrie ideile noi pe măsură ce le aud. La finalul activității vor fi trei tabele completate cu idei despre fiecare din cele trei mijloace de comunicare. Facilitatorul poate adresa următoarele întrebări:

- ① *Care sunt principalele diferențe dintre cele trei mijloace de comunicare?*
- ② *De ce preferi un anumit mijloc mai mult decât pe celelalte?*
- ③ *Credeți că ne formăm mai multe obiceiuri proaste utilizând un anumit mijloc de comunicare?*
- ④ *De ce credeți că se întâmplă acest lucru?*

În urma acestei discuții de grup, facilitatorul ar trebui să furnizeze celor trei grupuri un set de declarații numerotate de la 1 la 4. Două dintre aceste afirmații sunt pozitive, iar celelalte două sunt negative.

Apoi facilitatorul le cere grupurilor să aibă în vedere prima afirmație: cât de ușor sau dificil cred că ar fi să spună acest lucru utilizând fiecare mijloc de comunicare? Elevii trebuie să fie îndemnați să ia în considerare modul în care afirmația în sine ar face pe cineva să se simtă și cum fiecare mijloc afectează cât de mult ne pasă de sentimentele celorlalte persoane. Facilitatorul trebuie să primească feedback cu privire la prima afirmație de la fiecare grup în parte, înainte de a repeta acest proces pentru următoarele trei.

Prin discutarea fiecărei afirmații, elevii ar trebui să înțeleagă sau să fie îndemnați să înțeleagă că mijlocul pe care îl folosim pentru a ne comunica gândurile are adesea implicații asupra modului în care vorbim cu ceilalți. Rețelele de socializare, de exemplu, permițându-ne să comunicăm la distanță și printr-un ecran, uneori chiar anonim, ne pot face să acordăm mai puțină atenție sentimentelor publicului nostru. Următoarele întrebări pot fi folosite pentru a îndruma elevii către această înțelegere:

- ① *Cum influențează mijlocul de comunicare pe care îl alegeți modul în care comunicați?*
- ② *Ce implicații are pentru tonul, limbajul, gramatica folosite și pentru modul în care ascultați?*
- ③ *Este mai ușor să spunem anumite lucruri online decât față în față? De ce?*
- ④ *Este mai ușor să ascuți punctele de vedere ale altor persoane în mediul online?*
- ⑤ *Ce alte exemple puteți da de momente în care ați spus ceva în mediul online ce nu ați fi spus cuiva în față?*
- ⑥ *Dacă nu i-ați putea spune ceva unei persoane față în față, ar trebui să îi spuneți online?*

Ai grijă la ton!

20 de Minute —

Elevii sunt acum împărțiți în grupuri mai mici, de cel mult cinci persoane. Facilitatorul explică faptul că acum se vor concentra pe comunicarea online. Revenind la tabelul "Rețele de socializare" care a fost creat în activitatea anterioară, facilitatorul ar trebui să reamintească elevilor că, spre deosebire de un apel telefonic sau o discuție față în față, o mare parte din ceea ce este postat sau distribuit pe rețelele de socializare este destinat unei audiențe mai mari. Elevii vor fi întrebați:

- ***Dacă nu tot ceea ce postăm pe rețelele de socializare este privat, cum ar trebui acest lucru să afecteze modul în care comunicăm ceea ce vrem să spunem în mediul online?***

Facilitatorul ar trebui să primească feedback de la întreaga clasă cu privire la această întrebare, notând ideile elevilor pe tablă. Dacă elevii nu ajung singuri la o idee clară, facilitatorul ar trebui să-i îndrume spre importanța tonului și a limbajului. Pentru a demonstra acest lucru, facilitatorul ar putea întreba elevii cum cer ceva de la părinții lor: dacă cer pe ton furios, cu un limbaj plin de ingratitudine, este mai mult sau mai puțin probabil să obțină ceea ce vor, decât dacă întreabă respectuos?

Sunt prezentate elevilor o serie de postări de pe rețelele de socializare, fiecare dintre ele discutând aceeași problemă, dar făcând-o folosind un ton complet diferit. De exemplu, facilitatorul ar putea arăta exemple de postări critice față de religie, dar ar face acest lucru în moduri diferite: o postare ar putea prezenta o opinie echilibrată, rațională și respectuoasă, în timp ce alta poate fi nepoliticoasă și ostilă față de religie.

Pe baza acestor exemple, elevii trebuie să lucreze în grupuri pentru a evalua cât de eficientă a fost fiecare persoană în comunicarea unui punct de vedere. Elevii ar trebui să ia în considerare următoarele întrebări:

- ① ***Ce vrea cu adevărat această persoană să obțină prin această postare?***
- ② ***Cum pot reacționa publicurile atunci când citesc acest lucru? Ce va crede majoritatea oamenilor?***
- ③ ***Există o modalitate mai bună de a-și face înțeles punctul de vedere?***
- ④ ***Cum ar putea ei să rescrie mesajul pentru a se asigura că mai mulți oameni vor răspunde pozitiv?***

- ⑤ *Pare că această persoană este interesată să asculte părerea celorlalți?*
- ⑥ *Credeți că această postare deschide sau închide posibilitățile de a comunica în continuare?*

Elevii trebuie încurajați să realizeze că tonul cuiva nu este întotdeauna ușor de înțeles dintr-o postare de pe rețelele de socializare, ceea ce subliniază cât de important este să fim comunicatori eficienți în mediul online. Comunicarea poate fi interpretată greșit, astfel încât, cu cât sunt mai conștienți de respectul față de ceilalți, cu atât mai probabil va fi ca punctul lor de vedere să fie ascultat.

Plenară

10 Minute —

După ce au discutat argumentele pro și contra ale diferitelor mijloace de comunicare și au văzut o serie de exemple de comunicare eficientă și ineficientă, facilitatorul trebuie să creeze o hartă mentală a factorilor cheie ce contribuie la o comunicare eficientă, strângând idei de la elevi. Acești factori ar trebui să includă:

- ① *Conștientizarea audiențelor publice și private*
- ② *Luarea în considerare a sentimentelor publicului*
- ③ *Demonstrarea empatiei*
- ④ *Mesaj clar*
- ⑤ *Tonul respectuos al vocii*
- ⑥ *Dorința de a îi asculta pe ceilalți*
- ⑦ *Utilizarea unui limbaj adecvat*

Acum că elevii au creat această listă, ar trebui să răspundă la întrebarea cheie 3:

**CUM POȚI COMUNICA EFICIENT SENTIMENTELE TALE
LEGATE DE PROBLEMA PE CARE AI IDENTIFICAT-O LA
ÎNTREBAREA CHEIE 2?**

Cu ajutorul facilitatorului, elevii ar trebui să reflecteze aproximativ zece minute, luând în considerare următoarele întrebări:

- ① *Unde vor comunica acest mesaj? De exemplu, pe ce rețea de socializare?*
- ② *Cine este publicul lor?*
- ③ *Ce ton și ce limbaj vor folosi?*
- ④ *Cum vor putea aprecia dacă au comunicat în mod eficient mesajul?*

Ca exemplu pentru răspunsul la întrebarea cheie 3, elevii ar putea să aleagă să creeze o postare pe rețelele de socializare de 3-2 rânduri, care să sublinieze necesitatea de a lua în serios schimbările climatice, dar într-un mod persuasiv, nu agresiv.

A Patra Sesiune —

Experți în drepturi

Prezentare Generală

Obiectiv de învățare:		Rezultatele învățării:	
Să-și înțeleagă drepturile lor ca cetățeni online.		Pot explica diferitele tipuri de consimțământ	
		Pot înțelege dreptul lor la consimțământ și modul de a susține aceste drepturi	
		Pot înțelege că au dreptul să nu fie abuzați online	
		Pot identifica diferența dintre discursul liber și discursul instigator la ură	
		Pot răspunde în mod eficient la discursul instigator la ură și la conținutul abuziv din mediul online	
Activități		Timp	Resurse
Activitate introductivă: Ce este consimțământul?		10 Min	Vezi Anexa 4.1: 3 exemple de conținut din mediul online, distribuit fără consimțământ Platforma Digitală
Cunoaște-ți drepturile		10 Min	Vezi Anexa 4.2: 10-5 afirmații adevărate sau false, printate individual pe foi Foi de flipchart
Preia controlul asupra consimțământului tău		10 Min	Vezi Anexa 4.3: O listă de pași practici pentru exercitarea consimțământului lor și al altora.
Discursul instigator la ură și libera exprimare		10 Min	Vezi Anexa 4.4: Definiția discursului instigator la ură și a liberei exprimări în România Platforma Digitală
Răspunsuri		20 Min	Vezi Anexa 4.5: 2 exemple de discurs instigator la ură din mediul online și 2 exemple de liberă exprimare din mediul online Foi de flipchart Markere Platforma Digitală

Ce este Consimțământul? 👍👎

10 Minute —

Pe Platforma Digitală, le sunt prezentate elevilor trei exemple diferite de conținut distribuit pe rețelele de socializare. După ce au văzut aceste exemple, elevii sunt rugați să ia în considerare ce legătură există între aceste postări. Dacă elevii nu își dau seama, următoarele întrebări ar putea fi adresate de facilitator:

- ① *Cine este în fotografie/ video? Sunt conștienți că sunt fotografiați/ filmați?*
- ② *Credeți că vor să apară în aceste fotografii/ videouri?*
- ③ *Credeți că și-au dat acordul de a fi fotografiați/ filmați?*

Conceptul de consimțământ este prezentat elevilor pe Platforma Digitală și ei discută ce înseamnă acesta pentru ei. Elevii ar trebui să reflecteze asupra momentelor în care și-au dat consimțământul, atât offline, cât și online, pentru ce, și dacă consideră că este important să-și dea consimțământul. Facilitatorul le-ar putea pune următoarele întrebări:

- ① *Puteți defini ce este consimțământul pentru voi?*
- ② *V-ați dat acordul pentru fiecare fotografie, videoclip sau postare în care ați fost etichetați în mediul online?*
- ③ *Vă puteți gândi la exemple când vi s-a cerut să vă dați consimțământul în mediul online?*
- ④ *Credeți că este clar când vi se solicită consimțământul în mediul online?*

Revenind la exemplele de pe Platforma Digitală, elevii analizează consecințele pe care le pot avea. De exemplu:

- ① *Invadarea intimității*
- ② *Îndepărtarea de prietenii care au făcut postat*
- ③ *Sentimentul de jenă sau supărare față de persoanele care ar putea să vadă postarea*
- ④ *Consecințele asupra viitoarelor locuri de muncă*

Cunoaște-ți drepturile 🦊

10 Minute —

Elevii fac perechi pentru a lua parte la un test cu afirmații adevărate sau false despre dreptul lor la confidențialitate în mediul online. Facilitatorul trebuie să traseze două coloane pe o foaie de flipchart, una etichetată Adevărat și una Fals. Elevii citesc fiecare afirmație cu voce tare, de pe o fișă. Ei trebuie să se ridice în picioare dacă cred că afirmația este adevărată sau să rămână așezați dacă consideră că este falsă. După ce elevii au decis, facilitatorul va dezvălui răspunsul corect și afirmația va fi scrisă în coloana corespunzătoare de pe foaia de flipchart.

Preia controlul asupra consimțământului tău 🧑

10 Minute —

La sfârșitul testului, foaia de flipchart va dezvălui o serie de fapte interesante despre dreptul oamenilor la confidențialitate în mediul online, limitele drepturilor lor, modul în care informațiile și conținutul pot fi stocate și folosite online și controlul pe care îl pot avea asupra utilizării acestui conținut.

Odată ce elevii au avut șansa să reflecteze asupra acestor chestiuni, facilitatorul trebuie să-i întrebe dacă sunt surprinși de vreuna. De exemplu, este posibil ca elevii să nu fi știut că rețelele de socializare pot să împărtășească informațiile lor personale cu alte companii, cum ar fi vârsta, genul și interesele.

Pentru fiecare dintre aceste probleme, facilitatorul trebuie să prezinte elevilor soluții practice care să le permită să revendice un control mai mare asupra modului în care sunt utilizate informațiile și conținutul lor. Aceste soluții trebuie notate de către elevi și, în cele din urmă, fiecare ar trebui să aibă la finalul activității un set de instrumente pentru a-și exercita dreptul la confidențialitate.

Este important ca elevii să nu înțeleagă consimțământul ca o stradă cu sens unic, fiind conștienți de responsabilitatea de a cere consimțământul celorlalți atunci când postează sau distribuie ceva în mediul online. Elevii trebuie să fie încurajați să gândească înainte de a posta: dacă ar fi o fotografie sau un videoclip despre mine, aș vrea să fie distribuit în mod public?

Discursul instigator la ură și libera exprimare

10 Minute —

Împărțiți clasa pe echipe și dați fiecărei echipe un pachet de post-it-uri și foi A3. Echipele trebuie să scrie numele lor pe foile A3 și să răspundă la aceste cinci întrebări pe fiecare post-it:

- ① *De ce ar posta cineva ceva vătămător/ răutăcios/ ofensator despre tine sau despre alte persoane în mediul online?*
- ② *Ce ai face dacă cineva a postat online un comentariu răutăcios / ofensator despre voi sau despre alte persoane?*
- ③ *Ce este discursul instigator la ură?*
- ④ *Ce este libertatea de exprimare?*
- ⑤ *Ce atitudine ar trebui să avem unii față de alții în mediul online?*

Încurajați elevii să discute despre ideile lor înainte de a nota ceva pe post-it-uri. Asigurați-vă că aveți post-it-uri suplimentare la îndemână în cazul în care fac o greșală sau doresc să adauge informații suplimentare la răspunsurile lor. Deschideți o discuție pe baza răspunsurilor lor la întrebările de mai sus, folosind întrebări punctuale precum:

- ① *Ce ați notat ca definiții?*
- ② *De ce ați ales acest cuvânt ____?*
- ③ *Puteți observa că linia dintre discursul instigator la ură și libera exprimare este foarte subțire?*

Odată ce elevii au contribuit cu definițiile lor, prezentați-le definițiile corecte de pe Platforma Digitală și cereți-le să observe diferențele dintre răspunsurile lor și cele afișate. Pentru a verifica dacă elevii au înțeles definițiile, dați-le câteva exemple pentru reflecție:

- ① *Dacă îi spun cuiva că urăsc pantofii pe care îi poartă, este acesta un exemplu de discurs instigator la ură?*
- ② *Dacă cineva mă jignește pe baza culorii pielii mele, este vorba de liberă exprimare sau discurs instigator la ură?*

Răspunsuri

20 de Minute —

În această etapă, facilitatorul ar trebui să le transmită elevilor că au dreptul de a fi în siguranță și au dreptul să nu fie abuzați online. Niciun tânăr nu ar trebui să tolereze comportamente ilegale sau comportamente legale dar dăunătoare îndreptate împotriva lor. Platformele de socializare pe care le folosesc sunt conștiente de acest lucru și au construit măsuri de protecție pentru a ajuta tinerii să gestioneze aceste riscuri și să se protejeze online. Cu toate acestea, deoarece tinerii sunt deseori lăsați să afle despre acestea pe cont propriu, nu toți sunt conștienți de ele.

Explicați-le elevilor că următoarea activitate va întări înțelegerea lor asupra diferenței dintre libera exprimare și discursul instigator la ură și îi va ajuta să formeze o serie de răspunsuri pe care le pot utiliza pentru a combate discursul instigator la ură și hărțuirea online.

Împărțiți clasa în grupuri mai mici, de cel mult cinci elevi. Fiecare grup va primi un exemplu de afirmație ce reprezintă fie liberă exprimare, fie un discurs instigator la ură. Lucrând împreună, ei vor răspunde la următoarele întrebări:

- ① *Este vorba de liberă exprimare sau de discurs instigator la ură?*
|
- ② *Folosind definițiile acestor termeni, explicați răspunsul vostru.*
|
- ③ *Este acceptabilă orice formă de liberă exprimare? Ar trebui fie permis oamenilor să spună orice doresc fără represalii sau cenzură, dacă este legal?*
|
- ④ *Ce este hărțuirea online?*
|
- ⑤ *Vizează această postare anumite grupuri sau persoane?*
|
- ⑥ *Gândiți-vă la sesiunea anterioară: există vreo modalitate prin care sentimentele acestei persoane ar fi putut fi comunicate mai eficient?*
|
- ⑦ *Dacă ați vedea acest lucru online, care ar fi cele mai potrivite răspunsuri?*
|

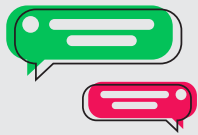
După ce grupurile au avut timp să se gândească la răspunsuri, un purtător de cuvânt de la fiecare va prezenta întregii clase studiul de caz, afișat pe Platforma Digitală, și răspunsurile grupului lor la întrebările anterioare. Celelalte echipe sunt invitate să comenteze în cazul în care nu sunt de acord cu grupul și, în special, să ofere sugestii privind răspunsurile pentru fiecare exemplu.

Pe măsură ce elevii contribuie cu sugestii pentru răspunsuri la aceste exemple, facilitatorul ar trebui să le noteze. Atunci când toate grupurile au avut ocazia de a prezenta, ar trebui să fie deja creată o listă care include, dar nu se limitează la, aceste răspunsuri:

Ignorarea – Chiar dacă o afirmație este discurs instigator la ură sau nu, puteți să o ignorați. Deși faptul că nu luați măsuri vă poate ajuta să vă protejați de orice reacție din partea creatorului de conținut, vocea voastră nu va fi auzită niciodată.

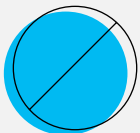
Argumentarea – Dacă credeți că merită, atunci argumentarea politicoasă, rațională, ar putea să îi ajute pe alții să-și regândească ideile online. Ați putea contrazice opinia cu fapte sau alte opinii, pentru a oferi o imagine mai amplă. Dacă faceți sau nu acest lucru depinde de încrederea voastră în posibilitatea de a-i convinge sau dorința ca aceștia să vadă o perspectivă diferită.

Distribuirea – Dacă distribuiți un conținut fără să adăugați un comentariu, acest lucru ar putea arăta că sunteți de acord cu acesta. Adăugarea unui comentariu critic poate face mai clară poziția voastră online. Distribuirea conținutului înseamnă, de asemenea, că mai multe persoane îl vor vedea, deci gândiți-vă la efectele acestui lucru.

Raportarea – Dacă vedeți în mediul online un discurs instigator la ură, atunci puteți să îl semnalizați sau să îl raportați către platforma de socializare, pentru a fi eliminat. Cu toate acestea, semnalizarea unui discurs liber cu care nu sunteți de acord ar putea face ca moderatorul să nu se ocupe de exemplele reale de discurs instigator la ură.

Blocarea – Dacă vă simțiți amenințați de un utilizator din cauza comportamentului sau a utilizării discursului instigator la ură împotriva voastră, blocarea acestuia ar putea fi o opțiune rațională. Dar blocarea fiecărei persoane care nu este de acord cu opiniile voastre ar putea duce la funcționarea voastră într-o cameră de ecou online restrânsă.

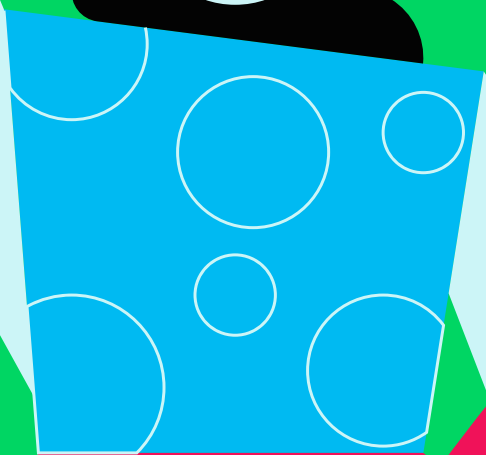
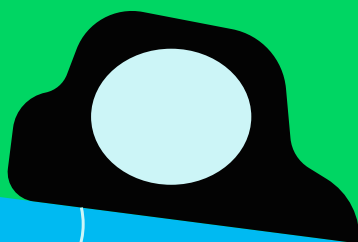

Combaterea prin pozitivitate – Combaterea prin pozitivitate poate fi o opțiune excelentă pentru a evidenția diferitele aspecte ale unei dezbatere, a discredita mesaje nepotrivite, a aduna susținători în jurul argumentelor voastre și a crea o mișcare pozitivă și virală în mediul online. Puteți utiliza conținutul relevant care este deja disponibil online sau crea propriul conținut, puteți fi cât de specific sau nuanțat, direct sau indirect doriți. De exemplu, puteți folosi umorul, poveștile emoționale sau cultura populară ca pe un mijloc puternic de a sublinia perspectiva voastră.

A Cincea Sesiune —

Lideri digitali

Prezentare Generală

Obiectiv de învățare:

Să înțeleagă cum să-și exercite pozitiv dreptul la liberă exprimare și să-și facă vocea auzită online.

Rezultatele învățării:

Pot să își exercite eficient dreptul la liberă exprimare în mediul online

Pot să își demonstreze responsabilitatea de a promova o schimbare pozitivă în mediul online

Pot să protejeze bunăstarea lor și a celorlalți în mediul online

Pot utiliza instrumente digitale pentru implicarea civică

Activități		Timp	Resurse
Puterea tinerilor	Întreaga clasă discută despre exercitarea liberei exprimări ca răspuns la discursul instigator la ură. Elevilor le sunt prezentate studii de caz despre utilizarea eficientă a rețelelor de socializare de către tineri.	20 Min	Vezi Anexa 5.1: 2 fișe cu exemple de activism online al tinerilor Platforma Digitală
Treci la acțiune!	Working in their pairs or groups, students build on their responses to key question 3 to begin planning an online campaign strategy.	30 Min	Vezi Anexa 5.2: Document: Opțiunea A Document: Opțiunea B
Plenară	Pairs or groups of students have the opportunity to share their plans and receive feedback from the facilitator and peers.	10 Min	

Puterea tinerilor

20 de Minute —

Bazându-se pe sesiunea anterioară, elevii ar trebui să răspundă la trei întrebări pentru a începe sesiunea 5:

- ① *Credeți că avem responsabilitatea de a sprijini persoane și comunități online?*
- ② *Cum putem exercita într-un mod pozitiv dreptul la liberă exprimare în mediul online?*
- ③ *Vă puteți gândi la câteva exemple unde ați văzut acest lucru?*

Această discuție ar trebui să îi determine pe elevi să realizeze că, la fel cum aparțin comunităților offline, fac parte și dintr-o comunitate online și au posibilitatea de a juca un rol pozitiv în cadrul acesteia.

Atunci când elevii oferă exemple unde au văzut libera exprimare exercitată pozitiv online, facilitatorul le poate căuta și afișa cu ajutorul proiecteurului, astfel încât elevii să-și poată forma o idee mai clară despre ceea ce le este descris. Odată ce au împărtășit exemplele proprii, facilitatorul trebuie să le prezinte cele două studii de caz de pe Platforma Digitală, arătând campanii online conduse de tineri ce abordează o problemă politică, socială sau culturală.

Facilitatorul trebuie să explice grupului contextul acestor campanii, subliniind informațiile de bază: când a avut loc, cine a luat parte și ceea ce au sperat să obțină. Facilitatorul trebuie apoi să împartă perechilor sau grupurilor de trei elevi câte o fișă cu informații despre una dintre aceste campanii. Grupurile vor avea la dispoziție în jur de zece minute pentru a-și analiza campania, utilizând următoarele întrebări ca îndrumare:

- ① *Care a fost chestiunea pe care tinerii au căutat să o schimbe prin campaniile lor?*
- ② *Care a fost mesajul lor?*
- ③ *Cum și-au transmis eficient acest mesaj?*
- ④ *Cine a sprijinit acest grup de tineri și cum au fost ei susținuți? (de exemplu, publicitate, susținere financiară din partea unei corporații, strângere de fonduri, susținere din partea oamenilor cu influență etc.)*
- ⑤ *Au avut un slogan sau un hashtag?*

⑥
|

Ce instrumente digitale și platforme au utilizat pentru a distribui mesajul?

⑦
|

Succesul lor online s-a tradus și în acțiuni offline? (de exemplu, prin organizarea de marșuri și alte forme de proteste)

⑧
|

Cum și-au dat seama că au avut succes?

După zece minute, facilitatorul va primi feedback din partea fiecărui grup despre studiile de caz, asigurându-se că elevii încheie această activitate cu o idee clară despre motivul pentru care aceste campanii au avut un astfel de succes. Gândirea elevilor poate fi provocată aici, cerându-le să reflecteze:

—

Cum ați fi îmbunătățit această campanie dacă ați fi fost responsabili de organizarea ei?

Treci la acțiune

30 de Minute —

Activitatea finală a curriculum-ului reunește tot ceea ce elevii au învățat până acum și le oferă ocazia de a-și pune în practică noile competențe, cunoștințe și atitudini. Activitatea le cere să răspundă la întrebarea cheie 4:

CUM POȚI FOLOSI INSTRUMENTE DIGITALE PENTRU A LUA MĂSURI CU PRIVIRE LA PROBLEMA PE CARE AI MENȚIONAT-O LA ÎNTREBAREA-CHEIE 2

Pentru a răspunde la această întrebare, elevii vor:

- ① *Planifica propria campanie online care utilizează o gamă largă de instrumente digitale pentru a aduce o contribuție pozitivă, atât online, cât și offline*
- ② *Cerceta, se vor alătura și vor contribui la o campanie online existentă, prezentând o comunicare eficientă și atitudini empactice*

Elevii ar trebui să aibă posibilitatea de a alege să lucreze singuri, în perechi sau într-un grup de până la patru persoane. Cei care lucrează în perechi sau grupuri vor trebui să se asigure că există un consens cu privire la problema la care va răspunde campania lor.

Facilitatorul va da fiecărui grup un document de planificare, tipărit, pentru a-i sprijini, indiferent dacă au ales opțiunea A sau B. Aceste documente vor oferi elevilor o structură clară pe care să o folosească atunci când își dezvoltă ideile.

[Opțiunea A - document](#)

[Opțiunea B - document](#)

Din când în când pe parcursul celor treizeci de minute, facilitatorul trebuie să-i întrerupă puțin pe elevi și să le ofere posibilitatea de a-și împărtăși ideile de până atunci. Pe lângă faptul că oferă elevilor șansa de a-și prezenta munca, acest lucru îi va ajuta și pe cei care nu au reușit să se gândească la ceva creativ.

Facilitatorul ar trebui să se asigure că este capabil să ajute cât mai mulți elevi în acest interval de timp, deoarece pentru mulți aceasta va fi o experiență nouă și vor avea nevoie de multe sfaturi și încurajări.

Pentru a menține entuziasmul acestui exercițiu și a încuraja elevii să-și transforme planurile în acțiuni, facilitatorul trebuie să se asigure că elevii îl finalizează prin planificarea "pașilor următori", realizabili și încadrați realist în timp. De exemplu, elevii ar putea planifica să realizeze următoarele lucruri până săptămâna viitoare:

- ① *Să creeze sau să se alăture unui grup pe rețelele de socializare*
- ② *Să invite 50 de prieteni și să îi roage să-și invite și ei prietenii*
- ③ *Să posteze un mesaj pozitiv în grupul respectiv*
- ④ *Să prezinte grupul părinților/ reprezentanților legali și profesorilor din școală*
- ⑤ *Să solicite sfaturi de la acești adulți*

Facilitatorul ar trebui să aibă în vedere că în cazul în care elevii au sub 13 ani, această activitate va trebui adaptată. Elevii de 12 ani ar putea fi încurajați să analizeze modul în care o problemă pe care au descoperit-o online ar putea fi transformată într-o campanie offline, pentru care să obțină sprijinul colegilor, părinților și profesorilor din școala lor. Alternativ, ar putea să completeze documentul de planificare +13, pentru o campanie în așteptarea împlinirii vârstei de 13 ani!

Plenară

10 Minute —

La sfârșitul sesiunii, elevii care doresc să-și împărtășească ideile cu restul clasei vor avea timp să facă acest lucru, vor fi încurajați să ofere feedback și sfaturi despre campaniile colegilor lor. Facilitatorul trebuie să folosească acest timp ca pe o oportunitate finală de a aprecia ideile și eforturile tuturor elevilor și de a îi încuraja să caute sprijin acasă, de la profesori și de la prieteni pentru a-și transforma planurile în acțiuni.

Anexe —

Sesiunea 1 - Consumatori Critici

Realitate sau Ficțiune?: Anexa 1.1

Știri False:

Românii vor fi plătiți pentru a participa la protestele planificate pentru 2019, la fel cum au fost plătiți în trecut.

Medicul estetician italian care a efectuat intervenții chirurgicale pe mai multe femei avea autorizație legal obținută în Italia.

Informații factuale:

În 2019, România a preluat oficial Președinția Consiliului UE.

Prin numărul unic de urgență 112, apelantul va fi acum localizat prin GPS, iar salvatorii îl vor putea găsi mai ușor.

Opinii părtinitoare:

Președintele Klaus Iohannis a anunțat Curtea Constituțională despre legea bugetului din 2019. Cred că sesizarea va fi discutată până în martie, deoarece totul se întâmplă atât de lent din cauza birocrăției noastre.

Netta, câștigătoarea Eurovision în 2018, va veni în România pentru un recital în Selecția Națională. Cred că acest lucru va fi, cu siguranță, cel mai uimitor concert al acestui an.

Care este povestea? Anexa 1.2

Eveniment:

Festivalul Untold, cel mai popular festival de muzică pentru tinerii din România.

Echipa Verde - 3 titluri neutre:

Festivalul Untold plătește pentru închirierea zilnică a Arenei din Cluj echivalentul a 35 de bilete premium.

Organizatorii Untold au anunțat programul pentru festival. Aceștia au oferit detalii despre locația și perioada unde se vor putea cumpăra bilete și cât vor costa acestea.

Măsuri de siguranță pentru Untold: peste 1200 de jandarmi, polițiști, pompieri, un spital mobil și un elicopter care va zbura peste Cluj în timpul evenimentului.

Echipa Albastră - 3 titluri pozitive:

Cel mai bun DJ din lume va veni la Untold, transformându-l în cel mai bun festival de muzică din Europa.

Untold aduce un nou record uimitor pentru un festival: peste 20000 de bilete vândute în mai puțin de 10 minute.

Armin van Buuren își salută fanii cu lacrimi în ochi, postează un videoclip emoțional pe pagina sa de Facebook și mărturisește că festivalul este cel mai drag eveniment de până acum.

Echipa Roșie - 3 titluri negative:

Fiu de milionar, fost sponsor al Untold, cel mai mare festival de muzică din România, este acuzat de DIICOT că a cumpărat droguri de 40.000 de lei în ultimii 3 ani.

Preotul care a mărturisit că Festivalul Untold este un eveniment dedicat Satanei, revine cu o nouă postare pe Facebook, spunând că evenimentele păgâne ar trebui descurajate.

Orașul Cluj se pregătește pentru invazia fanilor Untold: traficul este îngrozitor, prețurile de cazare cresc, drogurile sunt disponibile peste tot în oraș.

Întrebări Cheie : Anexa 1.3

[Întrebări-cheie](#)

Anexe —

Sesiunea 2 - Cetățeni Rezilienți

Narațiuni cu stereotipuri: Anexa 2.1

1.

Acest exemplu tratează femeile ca ființe exclusiv sexuale. Panoul promovează o fabrică de napolitane și spune: "Cătălina, Craiova, îi place cu ochii închiși." Reclama a fost foarte controversată și dezbătută când a apărut pentru prima dată.

Sursă: Andrei Crismaru, personal blog--
<http://andreicismaru.ro/ooh-a-ajuns-catwalk-pentru-reclame-controversate>

2.

În acest exemplu, este prezentat stereotipul că femeile sunt casnice, făcând mereu treburile în casă (de exemplu: ea calcă)

Sursă: personal blog--
<http://nupublicitatiiofensatoare.blogspot.com/11/2013/toortitzi-reclama-la-calcatsnacksuri.html>

3.

Un articol despre o persoană publică care propune ca românii să fie numiți țigani, astfel încât să nu se confunde cu românii.

<https://stirileprotv.ro/stiri/politic/un-deputat-vrea-revenirea-la-denumirea-de-tigani-a-persoanelor-de-etnie-roma-sa-nu-se-mai-confunde-roman-cu-rom.html>

Plenară: Anexa 2.2

3 exemple de campanii online eficiente care combat prejudecățile și stereotipurile

1.

De ce nu veniți la noi: o campanie virală de combatere a stereotipurilor pe care Marea Britanie le are despre români.

<http://whydontyoucomeover.gandul.info/>

2.

“Ești erou în curtea școlii când oprești violența verbală!” o campanie organizată de UNICEF România, al cărei scop este creșterea nivelului de informare și conștientizare la nivel local și național asupra formelor și consecințelor violenței verbale în școală.

Sursă: Unicef Romania-
<https://blog.unicef.ro/category/campanii/>

3.

Campanie foto pentru a combate stereotipurile împotriva rromilor. Imaginea reprezintă o fată de etnie romă care spune: Sunt rromă, nu mănânc litere, le studiez.

https://adevarul.ro/news/societate/sunt-roma-nu-mananc-litere-studiez-campanie-inedita-ziua-internationala-romilor5343_7-a6700d133766a898c5343_2/561a6a80d133766a898c771.html#photo-head

Anexa —

Sesiunea 3 - Comunicatori eficienți

Cum și de ce? Anexa 3.1

- ① *Care este cea mai utilizată platformă de socializare în România?*
- Facebook
- ② *Dați 3 exemple de rețele de socializare pe care le utilizați frecvent*
- Facebook, Youtube, Instagram, LinkedIn
- ③ *HCâți utilizatori are Facebook în România?*
- Peste 10 milioane
- ④ *Câte ore petrec tinerii din România, în medie, pe Internet?*
- Conform studiilor sociologice, %62 dintre persoanele cu vârste între 12 și 20 de ani petrec zilnic peste 5 ore pe internet.
- ⑤ *Enumerați 3 motive pentru care tinerii din România folosesc rețelele de socializare?*
- Comunicare, divertisment, informații.
- ⑥ *Ce procent din numărul tinerilor din România folosește zilnic Internetul?*
- >%85
- ⑦ *Care este media de vârstă a utilizatorilor Facebook din România?*
- 18 - 35

Care este diferența? Anexa 3.2

4 exemple de afirmații pentru elevi pentru a evalua modul în care vor comunica.

- *Criticarea felului în care cineva se comporta pe terenul de joacă al școlii.*
- *A nu fi de acord cu cineva despre felul în care sunt tratați refugiații.*
- *A flirta cu cineva.*
- *A felicita pe cineva că face un lucru curajos.*

Ai grijă la ton! Anexa 3.3

Postări de pe rețelele de socializare în care se discută despre comunitatea rromilor în UE

- 1.** Postare pe Facebook unde cineva propune pe **ton ofensator** ca rromii să își schimbe numele înapoi în țigani, astfel încât să nu se confunde cu românii-
<https://www.facebook.com/rezistenta/posts/841618929245706>
- 2.** Articol care oferă informații despre comunitățile de rromi folosind **un ton respectuos**.
<https://www.mediafax.ro/externe/modul-in-care-sunt-tratati-romii-difera-de-la-o-tara-la-alta-in-europa6987148->
- 3.** Postare de pe un blog, ce folosește **un ton ironic/ ofensator** pentru a glumi pe seama rromilor care solicită azil în SUA pentru că sunt persecutați în România.
<https://www.banatulazi.ro/dupa-ce-au-cucerit-europa-tigani-trec-oceanul-si-cer-azil-in-statele-unite-fiindca-romania-e-neonazista/>

Ai grijă la ton! Anexa 3.3

Postări de pe rețelele de socializare despre protestele care au avut loc în România în ultimele luni

- 1.** Postare pe Facebook unde este utilizat **un ton respectuos**, care prezintă motivele din spatele protestelor.
<https://www.facebook.com/veronica.sirbu.54/posts/-2574039705942867>
- 2.** Postare pe Facebook care prezintă faptele pe **un ton plin** de ură împotriva persoanelor care nu merg la protest.
<https://www.facebook.com/dumitru.iancau.10/posts/-133297937718851>
- 3.** Postare pe blog care încurajează oamenii să protesteze, folosind **un ton respectuos**
https://www.paginadepsihologie.ro/sfatul-psihologului-participa-la-proteste/?fbclid=IwAR-2PUNSXRCpu7sGj1THuk1XvC2KuXZFd_Z9HlhbEX_xcC-LI3QoRq7oxwI
- 4.** Postare pe Facebook într-un grup care discută despre situația protestelor pe **un ton slab/ ce nu inspiră**
<https://www.facebook.com/events/279940292692942/permalink/297948517558786/>

Anexa —

Sesiunea 4 - Experți în drepturi

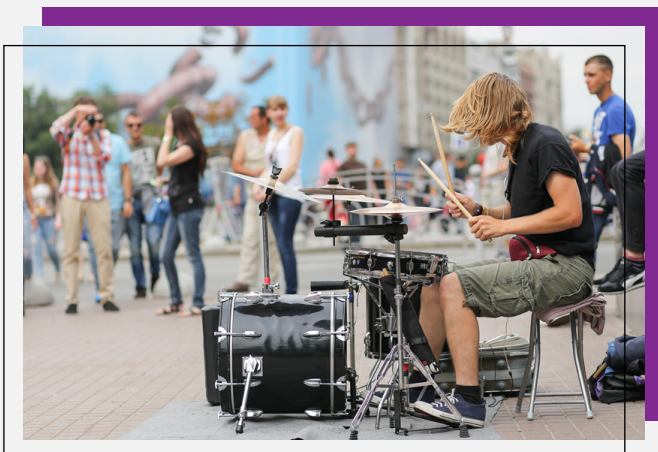
Ce este consimțământul?: Anexa 4.1

3 exemple de conținut în mediul online, distribuit fără consimțământ.

1.

Un videoclip viral: următoarea activitate a avut loc într-o școală publică din România, unde elevii au început o bătaie și au fost filmați de către un coleg:

<https://www.youtube.com/watch?v=ssVqCGtwkg4>

2.

Cineva, apărut în fundalul unei poze

Sursă: Shutterstock,
<https://www.shutterstock.com/image-photo/street-musician-ukraine-kyiv-june663984886-17->

3.

Cineva dormea în tren, iar persoana care a făcut poza fără consimțământ a transformat fotografia într-un meme.

Sursă: Facebook group Junimea,
<https://www.facebook.com/www.juni.ro/>

Cunoaște-ți drepturile: Anexa 4.2

Afirmații adevărate sau false, fiecare imprimată pe fișe individuale sau afișată pe Platforma Digitală:

- ① *Trebuie să ai cel puțin 12 ani pentru a începe să utilizezi platformele de socializare: Fals - trebuie să ai cel puțin 13 ani.*
- ② *Ești responsabil pentru toate informațiile și conținutul pe care le postezi online: Adevărat*
- ③ *Poți să copiezi și să distribui conținut și informații online ale altor persoane, fără a le cere mai întâi permisiunea: Fals*
- ④ *Toate informațiile pe care le pui online sunt imediat confidențiale și nu pot fi văzute de nimeni altcineva: Fals, trebuie să schimbi setările de confidențialitate pentru a controla cine vede informațiile*
- ⑤ *Toate informațiile pe care le postezi pe platformele de socializare pot fi utilizate/ vândute de aceste companii pentru a face bani/ profit. Adevărat*
- ⑥ *Dacă cineva publică o fotografie sau un videoclip cu tine, ar trebui să îți ceară consimțământul înainte de a face acest lucru și invers: Adevărat*
- ⑦ *Dacă nu ți se cere consimțământul, nu există nimic ce poți face: Fals, platformele oferă moduri în care poți raporta conținutul care necesită permisiunea ta.*

Preia controlul asupra consimțământului tău: Anexa 4.3

O listă, sub nicio formă exhaustivă, a modalităților de control al consimțământului:

- *Exprimarea verbală a consimțământului*
- *Exprimarea fizică (de exemplu, dând din cap încuviințăm acordul)*
- *Furnizarea de consimțământ scris*
- *Acceptarea termenilor și condițiilor*
- *Încetarea acordării consimțământului*
- *Semnalarea sau raportarea conținutului pe care nu l-ați permis să fie utilizat*
- *Solicitarea permisiunii altor persoane înainte de a posta conținut care le implică*
- *Solicitarea permisiunii altor persoane înainte de crearea conținutului (de exemplu, înainte de a face o fotografie sau de a filma)*
- *Retragerea permisiunii pentru o platformă de socializare sau pentru o aplicație digitală care vă utilizează și vă împărtășește informațiile*
- *Solicitarea de a vizualiza informațiile pe care o platformă de socializare sau o aplicație digitală le are despre voi și modalitățile prin care utilizează aceste informații (puteți descărca aceste informații)*

Libera exprimare și discursul instigator la ură: Anexa 4.4

Definiția discursului instigator la ură:

Discursul instigator la ură reprezintă orice formă de discurs care promovează și justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură bazate pe intoleranță, inclusiv cea exprimată prin naționalism și etnocentrism agresiv, discriminarea și ostilitatea față de minorități, migranți și imigranți.

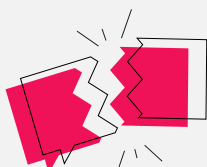

Definiția liberei exprimări:

Libera exprimare este abilitatea și dreptul unei persoane de a se exprima liber și de a-și împărtăși părerile și ideile fără frică de represalii sau cenzură..

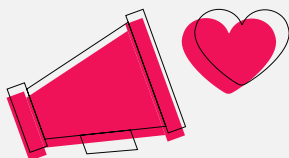
Răspunsuri: Anexa 4.5

2 exemple de discurs instigator la ură și 2 exemple de liberă de exprimare pentru ca elevii să discute pe baza lor.

Discurs instigator la ură:

Dacă acei imigranți criminali au tupeul să vină în România, vă spun că vor suferi mult

Pleacă din țara mea, catolic criminal ce ești! Religia ta este otrăvitoare și ar trebui să fii ars de viu pentru că ești adeptul ei!

Liberă exprimare:

Femeile teroriste merită să trăiască în iad cu copiii lor teroriști.

Creștinismul este un mit. Oricine crede în creștinism este un idiot.

Anexa —

Sesiunea 5 - Lideri Digitali

Puterea Tinerilor: Anexa 5.1

2 exemple de campanii online pentru a inspira elevii.

- 1.** [Fișă exemplu 1](#): De Data Asta, Votéz! O campanie de informare despre alegerile europene din mai. Este foarte populară printre tinerii din România.
<https://www.dedataastavotéz.eu/>
- 2.** [Fișă exemplu 2](#) : Fără discurs instigator la ură. O campanie de mobilizare a tinerilor împotriva discursului instigator la ură.
<http://nohatespeech.ro/despre/>

Treci la acțiune: Anexa 5.2

[Opțiunea A - document](#) - Pentru elevii care își doresc să inițieze o campanie în mediul online

[Opțiunea B - document](#) - Pentru elevii care își doresc să se alăture și să contribuie la o campanie existentă din mediul online

**YOUNG
DIGITAL
LEADERS**

